KATALIKAS.

Sanvaitinis Laikrasztis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 19 — CHICAGO ILL. 10 d. Gegužio (May) 1900 m. — Metas II.

Sanvaitinis kalendorius.

GEGUŽIS (MAY) 1900 M.

10 K. Izidoriaus artojo.
11 P. Mamerto vyskupo.
12 S. Pankraco.
13 N. Servaco.
14 P. Bonifaco vyskupo.
15 U. Zofijos kank. su 3 dukt.
16 S. Jono Nepomuko, Ubaldo.

Socijalistai lygus masonams.

Pastarame laike tarp Lietuvių Sziaurinėje Amerikoje apsigyvenusių keistas ir negeistinas platinimas socijalistiszkų įdėjų apsireiszkė. Szliupai ir kiti tautos· iszgamos neįveikdami atvirai įskėpiti tarp musų brolių bedėvystės, griebės prie kitokių įnagių, stengdamies Lietuvius paversti į galvijus. Matydami, jog Lietuvei nėra linkę prie iszsižadėjimo Dievo, pakisza jiems pasaldintus nuodus paveiksle socijalizmo, kurs, jie įkalba žmonėms, esąs darbininkų iszganymui, jog netuszczius žodžius vartojame, privesime paveizdan vieną isz daugybės rasztų, kuriuos tankei apturime nuo Lietuvių geros valios, su užklausimais ar socijalizmas yra naudingas, ar nenaudingas.

Vienas laiszkas Lietuvio jieszkanczio teisybės teip skamba:

Spring Valley, Ill.
Balandžio 7 d. 1900.

Mano mielas „Kataliko“ Redytojau: norecziau asz jusų paklausti apie socijalistus; kokia yra jų užduotis, ar ant gero, ar ant blogo, o tai dėlto klausiu, kad jie su tokiu greitumu dabar prasidėjo platinties Spring Valley, jog bemažo-ko į trumpą laiką visi žmonės prie jų prigulės, nesąkant apie tuos, kurie be Dievo gyvena, ir geri žmonės ėmė į jų partiją raszyties. Ant jų prakalbų, rodos, kaip ir nėra nėko szlekto (negero), bet juoties iszeina ant naudos darbininkų, bet ar nesislepia tikt kas tame, kurs paskui gali pasirodyti it įlą isz maiszo iszlysti, pagal jų kalbos socijalizmas yra tai pirmasis žingsnis dėl isztraukimo žmogaus darbininko isz nasrų kapitalizmo.....“ teip maž-daug skamba prasto žmogaus-darbininko rasztas apie socijalizmą; teip tai musų geradėjei, kurie norėtu savę užvadinti tautos žibureis nori žmonės atvesti ant nedorybės kelio. Pirmų pirmiausei, idant atsiekti raszomojo straipsnio tikslą „Socijalistai lygus masonams“ turime paaiszkinti, nors musų žmonės iszgirdę žodį masonas, frankmasonas, parmazonas etc. žino, jog tai reiszkia biaurų žmogų, turintį su nelabuojų susineszimą, staczei sakant, juk tai piktai dvasei parsidavusis, tecziaus nemaž atsiranda ir tokių, ką norėtu ginczyti, jog masonai tai dievoti žmonės, pagaliau buk nepriemą į savo sektą bedievių, todėl tą visą apsvarszczius, stengsemes szitame straipsnyje visiems atidaryti akis, neturėdami vienog sziam žygiui aiszkesnių žinių, semiame žinias isz naujei pasirodžiusio žurnalo „Žinyczia“, kur teip yra apraszomi socijalistai ir masonai:

„Socijalistai sandarei vienijasi su masonais ir abidvi sekti vienokį turi pažimėtą mierį, tai yra gaiszint viską, kas yra szvento ir nuo Dievo paeina, o platinti ant žemes pragaro karalystę, kurios valdonas yra velnias (nelabasis). Atvirtęs isz masonų francuzas Domininkas Margiottas, apraszydamas jų pragarines apeigas savo rasztuose (Le Palladisme culte de Satan Lucifer) pažimėjo ir szituos žodžius vartojamus prie suseniszimo su jų garbinamu pragaro valdonu: Sursum corda ad te unum et trinum Lucifer Satana Aleppe, Tibi animam dedi et do, ut (me mihi) adjuves in saecula saeculorum. Amen. Exaudi Satana, orationem filii tui, qui vivit sub patestate tua per pacta conventa, et mitte mihi statim daemonem meum Beffatu. Amen. Adveniat regnum tuum, Lucifer, rex regum et imperator coeli, terrae et maris et omnium animalium, qui vivunt in illis. Mitte illico Beffabue et ad adjuvandum me festina: Sic te obsecro cum virga virtutis. Amen. Lietuviszkai maž-daug szeip: Augsztyn szirdįs prie tavęs vieno ir trejopo, Lucipiere szetone Aleppe, Tau duszią atidaviau ir atiduodu, idant manę gelbėtum par amžių amžius. Amen. Iszklausyk, szetone, savo sunaus maldos, kurs gyvena po tavo galybe par padarytą sutartį, ir atsiųsk man tuojaus mano demoną (nelabąjį, bėsą, kipszą etc.) Beffatu. Amen. Ateik karalystė tavo, Liucifieriau, karaliau ant karalių ir imperatoriau dangaus, žemės ir marių ir visų ten gyvuojanczių. Atsiųsk isz ten Beffabue ir pasiskubink ant pagelbėjimo: Teip tavęs maldauju su dorybės ryksztę. Amen.

Pritariau tuos žodžius parodydamas jų versmę link to, kad įpatos, nežinanczios, kas yra masonai, su kureis vienijasi socijalistai nelaikytu manę už melagį, buk neteisybę sakau, kad jie sutarti su velniu turi.

Kaip masonai teip ir socijalistai, pažimeję sau virszuje minėtą mierį, kad jį lengviaus atsiekti galėtu, pirm viso kitokio blogo (negero), labiausei jie stengiasi: krikszczioniszką giminę iszversti, tai yra neiszriszamą ryszį szventos moterystes, kurį Vieszpats Jezus į garbę Sakramento pakėlė, sutraukyt, kad galima butu gyventi liusybėj, kaip gyvuoliai gyvena: auklėjimą vaikų atimti nuo tėvų, o atiduoti juos po priežiurą vieszpatystės, kurioje jie, kaip pelės aruode (klėtije), gaspadorauja; mokslinyczias įvesti be tikėjimo ir sumažint įtekmę kunigų, neleidžiant jų visai į mokslinyczią.

Galva arba teip vadinamas masonų mistras, garsus vagis, žydas Lemmi 1895 m. iszleido į savo brolius abelną rasztą, kuriame aiszkei pasakyta: mokslas ir auklėjimas vaikų privalo buti didžiausiu rupesczių frankmasonu. Privalo jie neliautinai budėti, kad įpatos, prisiriszusios prie katalikystės, negautu vietos mokslinyčziose ir kad gyventojei miestų už mokintojus jų nerinktu. Visuomenei reikia įkalbinėti, kad geriaus yra priežiurą ant mokslinyczių atiduoti į rankas rando, o mokytojus partikrinti, kad randas didesnę mokės jiems algą. Mokytojus ir mokytojas parsijemusius katalikiszkais jausmais priverst, kad nuo priedermių atsisakytu. Bet mažai isz to viso bus naudos, sulyg kol lupos kunigijos bus atviros. Norint geidžiamą mierį atsiekti, neg oficijaliszkai bus priversti tylėti, reikia kunigus priesz žmonės dergti (peikti), vadinant juos prigavikais, garsinancziais dorybes, kurių patįs neturi, arba dykadoniais, mintanczeis iždu neiszmananczios visuomenės (t. y. jog kunigai nėko gero nedirba, o vargdienei žmonės turi juos maitinti).

(Toliaus bus).

Isz Lietuvos.

Isz Vilniaus.

(Czinovnikai po sudu). Visi labai gerai žinome, kad musų czinovnikai tik tam daugiausiai ir siuncziasi į Lietuvą, kad apsiplėszt kyszių, prisipirkt pusdykiai dvarų pas mus ir laimingai lėbaut ir iki galui savo netikusio gyvenimo. Jei atsiranda koksai maskolių czinovnikas, kuris kyszių neima, tai visus neiszpasakyt dyvai ima, ir tokį tankiausiai visi per kvailą laiko. Bet žmonių gyvenime yra daug priesztaravimų. Sztai viens toksai priesztaravimas neseniai (pabaigoje Vasario mėnesio 1900 m.) sugadino karijerą dviem Vilniaus czinovnikams: buvusiam miesto policmeisteriui valstijos dumcziui, kavalieriui orderių, Rajevskiui ir jo pagelbininkui buvusiam miesto brandmeisteriui Becku'i. Tuodu vyru eidamu pėdomis savo vyresniųjų ir jausdamu gerai, kad „rankos duotos Dievo kysziams imti“ — „ėmė“ kur tik prigriebdamu. Kiek ir nuo ko juodu prisiėmė iszviso, niekas nežino, bet į virszų iszplaukė mažmožiai lupimai po keletą rublių nuo vežėjų. Tai yra žmonės neturtingi ir nuo jų negali daug paimti, užtatai ir ėmė tudu ponu nuo jų tik po 2 iki 12 rublių. O jei katras vežėjas negalėjo atsipirkt, tai tą kiszdavo ant kelių dienų į kozą. P. Eduardas Beck net teisinosi priesz sudą, kad jisai tiems vežėjams labai gerai darydavęs, nės galėjęs nuo jų atimti tiesą važioti pasažierius, ale jis to nedarydavęs, tik pinigus nuo jų imdavęs ir į kozą kiszdavęs. — „Na kas vežėjui geriaus: ar nustoti uždarbio, ar koze dvejetą dienų pasėdėt?“ — klausė p. Beck sudo.

Rajevskis-gi vėl pasiszaukė ant savo augsztų pažinczių su buvusių Kauno gubernatorium Klingenbergu ir su buvusiu Vilniaus gubernatorium Grevenitzu. Aniems ponams vieszpataujant, pagal Rajevskio, ant tokių niekniekių, kaip pėmimas kelių rublių, visai nežiurėta. Byla-gi dabartinė iszszaukta visai bereikalinga per nesusipratimą buvusio gubernatoriaus Freze: kad jisai butų geriaus pažinęs reikalus, tai gal butų nepakėlęs tokios bylos.

Advokatai, kai taip priprasta, kiek galėdami teisino savo klijentus. Akyviausiai kalbėjo Rajevskio apginėjas advokatas Kaminskas, kuris pripažindamas, kad visi „ima“, praszė sudo nebaust už tokį visų grieką ir Rajevskio, bet jei „Kas yra be grieko, tegul pirmutinis metą į jį akmeniu!“ — užbaigė kalbą p. Kaminskas nevisai vietoje privesdamas žodžius Jezaus Kristaus.

Sudas vienok, matyt, nenorėdamas prie tokių griekų prisipažinti, nubaudė Rajevkį ir Beką ant 21 metų į Tomsko guberniją. G.

(Isz Uk.)

Isz Petropilės.

Lietuviams gėriaus klojas. Pernai rasziau į „T. Sargą“ apie pirmąjį lietuviszką pamokslą Petropylės arcivyskupo bažnyczioje; szįmet turiu praneszti skaitytojams „T. S.“ kad per isztisus metus isztikro buvo sakyti Katedroje lietuviszki pamokslai, už ką siuncziame szirdingą acziu garbingiems musų kunigėliams, kurie aukavo tą szventą darbą. Tempo-gi per „Tėvynės Sargą“ dėkavojame lietuviszkiems Katedros giedoriams. Įėjęs į Petropylės Katedrą, jauties žmogus, kaip Lietuvoje. Saldu ant szirdies, kad į ausis atsimusza aidas priprastų lietuviszkų giesmių. Nė vienas isz džiaugsmo net ausiverkia. Isz gieborių atsižymi: p. p. J. Vaitkeviczė, Pr. Vyžintas, J. Strazdas, A. Kazelskis, trįs broliai Juszkos ir kiti, kurių negalėjau dasiklausti; isz moterų: p. p. Ona Guskalė, A. Dabkeviczienė, E. Kringelienė, Ona Giedraitalė, Ona Lapėnalė, Ona Mickevicziutė, Marija Strazdas ir kitos. Szimtą kartų acziu jums, brangus giedoriai lietuviszkų giesmių, už jusų pasiszventimą, nes per isztisus metus nestokavo giesmininkų; ne teip kaip antai — lenkams: vieną dieną gieda, o antrą — ir nebėra kam giedoti. Meldžiame ir toliaus garbinti V. Dieva puikiais savo balsais. Gink, Dieve, nekelkite savo tarpę vaidų, kaip tai atsitinka terp motriszkųjų. Szalin užvydėjimas! Kad ateina, duokime, nauja giesmininkė su geresniu balsu, tai jau kitos sako: manęs cze nebreikia! Teip neiszpuola daryti geroms katalikėms, visos jug ant garbės Augszcziausiamjam giedate, o gražiaus — geriaus. — Metams sukakus, kaip prasidėjo lietuviszki pamokslai, lietuviai užpirko ekzekvijas, vienas už duszes, kitas — dėkingas. 22 d. Spalių mėn. Katafalkas buvo iszpuostas kvietkomis; Miszes laikė su asistenciją; „Libera“ — teipogi: djakonas su kryžiumi, akolitai; visi žmonės turėjo rankosę uždegtas vaszkines žvakes. Po „Libera“ lietuviai užgiedojo: „O diena ana rusti, diena paskucziausi“. Antros Miszios szv. buvo sukaktuvių dienoje. Miszias prisireikė laikyti kunigui — lenkui, kurs dėlto po Miszių prabilo lenkiszkai, lietuviszkai nemokėdamas, ale maloniai ir lietuvius iszaugsztino akysę lenkų. Nurodė, jog lietuviai paskiausiai paliko katalikais, o žinoma, jog motyna (Bažnyczia) jaunuosius vaikus visuomet labjaus myli.

23 d. Spalių m. Lietuviszka Labdaringa Draugystė kėlė vakarą. Buvo perstatyta komedija: „Abejotina Ypata“ isz lenkiszko. Aktoriai savo roles atliko labai gerai, bet žmonėms komedija nepatiko; vakaras buvo dėl darbininkų, o komedija — poniszka — pelno buvo per 40 rub.

13 d. Lapkriczio kėlė vakarą Petropylės lietuviai — studentai. Prekės bilotams buvo gan brangios; publika buvo apszviesta. Chorą p. Sasnauskas sutaisė tokį, iszpildė teip, kad nors ant karaliszkos scėnos statyk. Dainavo lietuviszkas dainas; o daugiaus ant to vakaro nemacziau nieko lietuviszko. Pelno buvo per 400 rublių.

14 Lapkriczio miręs Arcivyskupas Simonas Kazlauskis mokėjo lietuviszkai. Turtų nepaliko nėkokių, nors didelę algą jėmė. Visą turtą padėjo ant iszleidinėjimo knygų (lenkiszkų) ir ant vargdienių, kurie kasdieną pas jį eidavo praszyti. Nuo maskolių buvo užsitarnavęs keletą augsztų garbės laipsnių, kryžių, orderių. Maskalijos sostapylėje: Petropylėje ir Maskvoje nėkokio tikėjimo dvasiszkims ne leidžia lydėti nabaszninką per miestą; tą gali daryti tiktai popai. Bet a. a. Kazlauskį, kaipo tokią augsztą ir užsipelniusą ypatą ir valdžiai nepriezsingą daleidė iszkilmingai palaidoti. Ant Ministro popieriaus buvo pasakyta — su visą iszkilmę; ale policija visgi laidė su kapą apsivilkti tik vienam kunigui; kiti ėjo su komžomis; nei dalmatikų neleidė užsivilkti. Tai masko lių teisybė — vis pusinė.

Naujas Ministras Vidaus Dalykų, Sipiaginas, buvusysis perdėtinis Kancėliarijos dėl prijemimo praszymų, ant karaliaus vardo siuncziamų, yra didžiausis prieszas sugrąžinimo lietuviams literų ir daleidimo spaudinti knygas. Nuo jo nėra ko gero laukti.

Rutų Lapelis.

13 d. Lapkriczio ant Nevske prospekto, buvo atliktas koncertas ant naudos studentų-lietuvių. Koncertą parupino musu studentai vieni patįs; Labdaringa Lietuviszka draugystė į tą dalyką nesikiszo. Iszpuola pažymėti, kad terp musų studentų ir komiteto Lietuviszkos Labdarystės neseniai kilo nesupratimai ir vaidai, kurių tikrą priežastį sunku surasti. Musų studentai nugis atsisakė lankyti susirinkimus Lietuviszkos Labdarystės ir patįs pasiėmė laikyti lietuviszkus vakarus. Pripažinstame, kad szis pirmas lietuviszkas vakaras ir koncertas pasisekė musų moksliszkam jaunimui neviltinai gerai. Talpi ir szauni salė, pasamdyta vakarui, gerai užpraszyti artistai, rimtas programas vakarinių pasilinksminimų patraukė ant vakaro daugel publikos, teip jog biletus visus iszpardavė. Pradžioje ir ant galo koncerto skaitlingas giesmininkų choras lenkų ir lietuvių po priežiurą p. Sasnauskio, lietuvio, iszpildė du tautiszku gimnu: „Kur Szeszupė teka, kur Nemunas bėga“; antral-pagal Dr. Kudirkos patalpintas 6 Num. „Varpo“ 1898 metų. Tarpę tų dviejų gimnų buvo dar atgiedota keletas lietuviszkų dainelių „Vai tu kleveli“ ir kitos. Abelnas iszpildymas dainų, acziu geram prisirengimui giedorių ir rupesningumui p. Sasnauskio, buvo geras. Publika sutiko dainas su pasigerėjimu ir gausiu plojimu rankų ir nekurias pareikalauta atkartoti. Užsibaigus koncertui, prasidėjo szokiai, kurie tvėrė iki ryto. Gryno pelno isz koncerto liko musų studentams 500 rubl. Visų pininkų surinkta 1100 rbl.; isz tos sumos iszleista ant užlaikymo vakaro 600 rbl. Džiaugiamės isz to pasisekimo musų studentų; podraug vienok troksztame, kad ta musų iszrinkta jaunumenė butinai susitaikintu su komitetu Lietuviszkos Labdarystės. Viena, negražu mum lietuviams pasirodyti akysę svetimtauczių vaidininkais; antra, bendromis spėkomis daug pelningiaus atliksime lietuviszkus vakarus ir aprupinsime savo bendrus reikalus. Priverczia mus susitaikinti ir ta aplinkybė, kad lenkai stengiasi pasinaudoti isz musų susivaidimų ir nesutikimų kilusių. Lenkai, kaip girdėtis po Petropylę, nor patraukti musų atsiskyrusius studentus prie lenkiszkos labo draugystės, sujungti kietai su jąją; nori padaryti isz musų studentų tik szaką lenkiszkos draugystės ir daugiaus nieko. Žinoma, jei tos paskalos neiszmislitos, tai nėra ko mums be vaidautis ir tik tvircziaus į kupetą reik jungties su savo broliais lietuviais Labdaringos Draugystės. X. X.

Isz „T. S.“

Medžiaga vyskupo Valanciaus biografijai.

Motiejus kaipo Žemaiczių Vyskupas.

Pirmiejie žingsniai.

Spalių mėnesyje 1849 m. Rektorius Varnių seminarijos kun. Motiejus Valancziauskis, Teologijos Daktaras, apturėjo žinią, jog 16 dieną Rugsėjo mėnesio Neapolio priemiestyje, vadinamamę Porticzi, karaliszkuosę rumuosę tapo Popiežiaus Pjuso IX prekonizuotas Žemaiczių Vyskupu. Bullos-gi buvo į Petropylę atsiųstos 31 d. Gruodžio mėn. tų paczių 1849 m. Kandidatui į vyskupus bepaliko tadą mislyti apie įsiszventinimą. 1850 m. Sausio 14 d. Szviesiausis Ciecorius Mikalojus I iszleidė sekantį Paliepimą: „Rektoriui Telszių Seminarijos Motiejui Valancziauskiui maloningiausiai paliepiame buti Vyskupu Telszių Vyskupijos.“ Į keles dienas vėliaus Nominatas Vyskupas Valanczauskis apturėjo paliepimą vykti į sostapylę priimtų szventimo, kur draug su pralotu Pranciszkum Krzyžanauskiu ir iszvažiavo 15 d. Vasario mėn.; Petropylę pasiekė 19 d. to paties mėnesio, kur, atlikęs vizitus ir paprastus formaliszkumus, pradėjo ruoszties prie prijemimo, kurs ir buvo jam suteiktas 24 Vasario mėn. dienoje szv. Motiejaus Apasztalo. Konsekratorium buvo Metropolita ir Magyliavos Arcivyskupas Jomylista Dmochowskis, asistentais gi Jomylista Ignacas Holowinskis, Karistijos Vyskupas, Metropolitos pagelbininkas ir atentis įpėdinis, teipo-gi Vyskupas Vaclovas Žylinskis, tycziomis ant tų apeigų pakviestas. Po Konsekracijai buvo pietus pas tik ką įszventusį Dvasiszkoje Akademijoje, už stalo sėdo 50 ypatų. Paskui isz eilios buvo pietųs, parėdyti Jomylistos Holowinskio, Arcivyskupo, Vilniaus praloto Fijalkauskio. Magyliavos praloto Kossokauskio ir Žemaiczių konauninko Andrijaus Dabszeviczės.

Szviesiausis Ponas dovanojo Vyskupui Valancziauskiui 10-00 rublių, briliantų žiedą, vertą 823 rub., Mitrą ir Pastoralą. 3 d. Kovo mėn. naujas Vyskupas apturėjo oficijaliszką žinią, jog Jomylista Ciesorius suteikia jam ypatiszką audijenciją, kuriai paskiria 5 d. Kovo. Atėjus tadą tai dienai, minėtasis Vyskupas ir nuvažiavo į Žieminius Ciecoriaus Rumus. Per visus pakajus lydėjo jį vietini tarnai, kol neįvedė į atskirą gabinetą, kamę buvo pats vienas Monarcha. Cze Szviesiausias Ponas, paduodamas ranką, tarė maskoliszkai:

— Kamę jus pirmą sykį regėjau?

Vyskupas atsakė:

— 1844 m. turėjo laimę, buvau perstatytas Jusų Ciesoriszkai Didybei Dvasiszkojoje Akademijoje, kaipo profesorius; vėliaus buvau Rektorium Varnių Seminarijos; tuotarpu isz mylistos Jusų Ciesoriszkos Didybės esu Vyskupas, už ką nužemintai dėkavoju.

— To nereikia! tarė Ciesorius: Mums patinka, jog radome žmones, kuriais gal pasikliauti. Ar ilgai buvai Akademijoje?

— Penkerius metus, Szviesiausis Pone! — Atsakė Vyskupas.

— Krasztas, kur gyveni, — toliaus tarė Ciesorius: datiria dau pikto isz priežasties kaimynystės su svetimą vieszpatystę. Paslaptingai einantįs už rubežiaus nekartą yra korojami, nustoja gyvasties ir nelaingais daro visą giminę.

— Tikrai, atsakė Vyskupas: ir isz doriszko atžvilgio daug pikto isz to iszeina, nes sugauti, norėdami iszsisukti nuo užpelnytos karonės, kimba prie visokių suktybių, melagystės ir netikrų prisiegų.

— Jai isz doriszko atžvilgio, atrėmė Ciesorius: man bet labiausiai tas rupi, kad į mano vieszpatystes neįsiveržtų svetimtauczių dvasia; todėl pavedu Vyskupui, idant jis savo įtekmę suturėti tankavimą musų pavaldinių į Prusus.

— Rupinsiuos, Szviesiausis Pone! — Tarė vyskupas.

— Kokia yra Žemaitijos dvasia dabartiniamę laikę? — Toliaus paklausė Ciesorius: — 1831 m. tas krasztas Mums nusidėjo.

— Teisybė, szviesiausis Pone! — Atsakė vyskupas: Ale Žemaitija nėkuomet butu to nepadariusi, kad ne maisztai, Lenkijoje pakelti. Musų obivateliai, daugiausiai vokiecziai pasekė paskui lenkus. Ir nors tas man nepriguli, vienok galiu patvirtinti ir tvirtinu, jog daugiaus to nebepadarys, negut įeitu svetima galybė ir palieptu gyventojams grobties už ginklų.

Toliaus bus.

The Lithuanian Weekly.

„KATALIKAS“.

(The Catholic.)

Issued by the Lithuanian Publishing Company.

Published every Thursday at Chicago Ill.

Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian English and Polish languages.

Subscription $1,50 per year.

All communications should be addressed:

Katalikas Publishing Co.
3258 S. Morgan st. Chicago Ill.

Rates of Advertising.

one inch once	0,50
one inch one month	$1,00
one inch per year	$10,00

Nedelinis Laikrasztis

„KATALIKAS“.

Iszeina kas ketvergas Chicago, Ill.

KASZTUOJA ANT METŲ

Amerikoje	$1,50
Į Užmare	$2,00

Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szio adreso.

Katalikas Publishing Co.
3258 S. Morgan st. Chicago, Ill.

Pasarga: Už prisiunstas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako.

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

Žinios isz pasaules.

Maskolija.

Maskoliszki laikraszczei vienu balsu szaukia, jog dabar yra laikas pradėti karę su Vokietija, nes vėliaus ar angszcziaus reikės su Prusu susipeszti, teip kalba visi maskoliszki laikraszczei, jie sako gana jau tos veidmainystės, kuri per tiek metų yra kenciama, geriaus tuoj pradėti kare, negu Vokietijai sustiprėjus.

Kaip Maskolija egzistavoja carai nėkados nebuvo teip meilei priimti Maskvoje, kaip dabartinis caras Mikalojus II, pagaliaus jis be baimės nepaisant ant nihilistų gąsdinimo, visai be didelios sargybos važinėjos po miesto gatvės.

Prancuzija.

Tunelėj St. Molo Paryžiuje atrastos tapė ant geležinkelio rėliomis dvi dinamitines bombos, kurios but galėjusios su draskyti trukį. Keturi žinomi anarchistai tapė suimti, nes jie yra įtarti, buk tai jų tas piktadėjstės darbas esąs.

Nesenei likosi užginta prancuziszkai kariumenei pardavineti koniaką, metilinę ir abelnai degtinę, galima pardavinėti vyną, alų ir obuolių soką.

Paryžiaus parodos įtaisimuose vienas tiltas įlužo, tame laike buvo daugybe svieto po tuo tiltu, 7 įpatos likosi ant vietos užmusztos, o sužeistu 40 randasi.

Japonija.

Pranesza isz miesto Yokohamos, jog praeitoj sanvaiteje tapė pakartas Tokio's mieste pagarsėjęs japoniszkas piktadėjas, kurs atvyrai prisipažino nugalabijęs kelioliką žmonių ir papildęs daugybę visokių piktadėjisczių. Jis buvo vienog poetas ir jau stovėdamas prie kartuvių paraszė dailes eiles.

Brazilija.

(Pietinė Amerika). Praeitoj petnyczioj Rio de Janeiso (Brazilijos sostapilis) apvaikszcziojo su didele iszkilme 400 sukaktuvęs atradimo Brazilijos. Dr. Campus Salles Bahijos mieste atidengė paminklą Pedro Alvarez de Cabral. Telegramai su pasveikinimais atejo nuo Popiežiaus, ciecoriaus Wilhelmo ir Humberto karaliaus.

Chili.

(Pietine Amerika). Isz miesto Valparaiso pranesza, jog prezidentas su ministrais galop nutarė suszaukti įpatingą kongresą dėl nutarimo įvesti priverstiną kariumenėj tarnystę. Teipgi keliose provincijose yra vedami nauji geležinkelei.

Vokietija.

Vokietijos sostapilėje Berline lankosi sziomis dienomis Pranciszkus Juozapas, Austrijos ciecorius. Jo atsilankymas į Vokietija, buk esąs surisztas su szendieninę Europos politika.

Bulgarija.

Mieste Ruszczuk kiemonįs buvo pakėlę maisztą, bet, kariumenei atejus dideleme skaitliuj, pasisekė apmalszinti. Daugybė maisztininkų paspruko į Rumunijos karalystę.

Philipinai.

Sziaurinėje dalėje salos Ilocos amerikonai isztiko į dvi kruvinas kovas su maisztininkais, jų krito ant karės lauko 300. Dar toli grażu, kol amerikonai paveiks philipineczius.

Žinios isz Amerikos.

New York. Užgimęs gaisras pramonystės mokslainėj ant salos Rondal bemažko nesupleszkino ir vaikų ligonbutį. Vėjas liepsnas blaszkė su tokiu įnirtimu, jog mislijo, kad deszimtimis vaikų pragaisz, todėl naktį pagal vaikus po vienų marszkiniu isznesziojo į kitus namus.

Grantsburg, Ill. Visa prekystės dalis miesto su dumais nuruko į padanges; vieni gruvesai beriokso, po kurius vėjas pelenus ir plėnis varto.

Helena, Mont. Piktadėjei norėjo iszmesti isz rėlių trukį Montana Central geležinkelio, bet su laiku dar pasisekė tą piktadėjistę atengti ir trukį sulaikyti.

Washington, D. C. Delegatai, parstatantis 22,000 laikraszczių Suv. Valstijoje atsiszaukė į pinigiszką komitetą Senate, protestuodami priesz popieriaus trustą, kurs pakėlė popieriaus prekes teip augsztai, jog vargei galima iszleisti laikraszczius. Senatas priżadėjo atydžei į tą dalyką pažvelgt.

New York. Tuoj po pusnakczio pasirodė ugnis dideliame fabrike „Standard Varnish Works“ Elm Parke ant Staten Island, dideli kubilai pilni lekerio eksplodavo su tokią smarkybe, jog buvo trankskmas girdėties už mylios apsukus. Asztuoni tokie kubilai eksplodavo, kiekviename buvo po 5000 galionų, blėdės padaryta ant $150,000.

Pittsburg, Pa. Ekspresinis trukis Baltimore & Ohio linijos iszbėgo isz relių į rytus nuo Gostanville. Kelio inspektorius Patrick J. Horan likosi ant vietos užmusztas, peczkuris B. B. Lytle nustojo abejų kojų, o inžino konduktorius pavojingai apsitvilkė ir pasižeidė, bet isz pasažierių iszliko visi sveiki.

Marquette, Mich. Dovid Malafon, jo pati ir mažas kudikis, apsigivenę szalip Crivitz, nėkas nežino kur dingo. Turbut, slėpdamės nuo girių gaisro, tapė liepsnų apsiausti ir ten pražuvo.

Salt Lake, Utah. Nesenei atsitiko baisi eksplozija anglių kasykloje Scofield, kur galvas padėjo keli szimtai kalnakasių. Dar lig sziol nėra žinomas tikras skaitlius tenai pragaiszusiųjų, jau 250 kunų likosi surastų. Isz viso krasznto atvažiuoja gimines ir pažįstami ant vietos nelaimės. Visas Miestelis tarytum viena kaulinyczia, nėra tų namų, kur nebudėtu vieno, dviejų, trijų nebasznikų. Pagaliaus stoka grabų, todėl tariama yra kunus deginti, kad nepakiltu pavietre (maras).

Bridgeton, N. J. Czion siauczia gaisras po krumus tarpe Cedarville ir Centre Grove. Tukstanczei akrų ąžuolinų stovi liepsnose. Neapskaitomas daro blėdis gyventejams.

Wausau, Wis. Girių gaisras visoje apygardoje smarkei pletasi, jei greit lietus neužeis, priseis iszkirtsti daugybę medžių dėl sulaikymo tolesnio ugnies plėtymos. Aplinkėse gyventojei yra pasirengė bėgti su visais savo baldais. Miestelis Hatley, 10 mylių atstume yra dideliame pavojuje, nes miszkas dega labai artie didelių medžių krautuvių ir lentų pjovinyczių.

Menominee, Mich. Tankios girios į sziaurius nuo miesto Geradale stovi liepsnuose, o patsai miestas tai viena kruva pelenų, kurius vejas pusto. 200 gyventojų nustojo savo viso turto ir neturi kur galvos prieglausti. Miescziukas Fisher yra teipgi pavojuoje, gyventojei kriaustos isz jo laukan.

Orangeville, Md. Geležinkelio trukis užvažiavo ant bugės, kurioje sėdėjo H. Klein su trejeta vaikų, viti likosi ant vietos užmuszti.

Los Angelos, Cal. Redaktorius dieninio laikraszczio „Times“ pardurė su sztilietu W. Reamą, kurs beabėjonės mirs.

Stannard, Mich. Laivas „Halloran“, gelžės priloduotas paskendo, laivininkai visi likos iszgelbėti.

Bristol, Tenn. Czionikszczia anglių kasykla dega. Deszimtis darbininkų randasi po žeme, kurie be abejonės padės tenai savo galvas.

Broolyn, N. Y. Jaunas Anglikas 22 m. amžiaus nuszoko nuo Brooklyno tilto, nors szokdamas ir iszskleidė parasolį, ir laikė rankoje, vienog smarkei apsikulė.

Cambridge Springs, Ark. Tulas nepažįstamas vyras atsivežė su savimi baksą; esant vėlam laikui praszė telegrafistkos, kad tą jo skrynę palaikytų par naktį, o jis ant rytojaus pribusįs ir ekspediciją padarysįs. Bet jam prasiszalinus nėkas daugiaus nebeatejo skrynios atsimti, atidarius skrynę atrado joje nuogą kuną grażios moteriszkės.

Wichita, Kas. Labai liudnos žinios ateina isz rezervacijų Kiovą, Comanche ir Indiana, Indijonams paskirtų. Indijonai tenai bureis mirszta badu. Netol Mountain View daugybė žmonių iszmirė badu, o 50 įpatų neužilgo irgi badu mirs. Vietinei prekėjei nenori jiems nėko duoti, pagaliaus nė paskolinti. O valdžia Suvienytų Valstijų teipgi nesirupina, tokios tai geradėjystės gali laukti ir Philipinieczei nuo musų civilizatorių.

New York. Margaryta Frost likosi suaresztuota, ji yra įtarta, buk nužudžiusi savo vyrą. Ji turi 26 m. amžiaus, paleistuvingus susineszimus turėjo su tulu agentu, ir tas tai jos elgimos įtarimą patvirtina; jos vyras buvo du syk senesnis.

Isz Lietuviszkų dirvų.

Isz Ashland, Wis.

Czionaitinė draugystė szv. Jurgio sudeda szirdingą padėkavonę Tėvui Mateuszui Kravczunui; kurs teikės atsiųsti mums jo J. M. Kun. M. Pėžą, kurs pribuvęs pas mus 1 d. Gegužio, iszklausė musų burelį velykinės iszpažinties (spaviednės), ant rytojaus t. y. 2 d. Gegužio ant 9 val. isz ryto atlaikę Miszės szv., kurias buvo užpirkusi draugystė szv. Jurgio. Szv. Miszes atlaikė szv. Agnieszkos bažnyczioje, po miszių pasakė labai grażų pamokslą, kurio klausant ne vienam szirdis sukruto!

Taigi brangus tėve sudedam Tau szirdingą acziu už tavo darbsztumą, kuris atkeliavęs pas mus, o radęs czionai mus alkanus papenėjei, o troksztanczius pagirdei, ir nuogus pridengiai! Taigi norėtume tankiai girdėti savo kalboje pamokslus tokius, kokį mumis pasakė jo mylista kun. M. Pėža. Už ką dar sykį isztariame varde visų lietuvių acziu už Tavo, Tėve, darbsztumą, o iszvažiuojancziam visi pasakom su Dievu, geras Tėve! važiuok sau ramybėj ir gyvenk linksmai, idant Dievui padedant sulauktumi laimingai kito meto, kuriame iszgirstume tokius žodžius, kokius girdėjome szendieną.

Dr. szv. Jurgio, L. P.

Isz darbo lauko.

¶ E. St Louis, Ill. 1000 žmonių, dirbanczių prie namų statymo, sustojo dirbę.

¶ Seymour, Ind. 3000 darbininkų, dirbanczių prie statymo naujos geležinkelio linijos isz St Louis į Parkesburg, sustojo dirbę, dėlto kad jiems nenorėjo pakelti mokestį po $1.50 ant dienos.

¶ Philadelphia, Pa. 3000 sąnarių Allied Building Trades Council pakėlė straiką. reikalaudami pakėlimo mokesczio ir 8 val. dienos darbo.

¶ Cincinnati, O. 800 darbininkų, dirbanczių geležiniuose fabrikuose, sustojo dirbę, reikalaudami tokio pat užmokesnio už 9 val., kokį pirma gaudavo už 10 val. dienos darbo.

¶ Toledo, O. East Side Rallings Mills dirbtuvė likose uždaryta iszprieżasties stokos apsteliavimų.

¶ Minneapolis, Minn. Staliorei (dailydės) miestuose Minneapolis ir St Paul reikalauja, kad visi stalioriszki varstotai butu užraszomi, kaipo prie unijos prigulinti, prieszingai keta pakelti straiką.

¶ Buffalo, N. Y. A. M. Waitt New York Central geležinkelio linijos supretendetas ir komisorius Weber atvyko czion, kad padaryti sutartį su straikuojancziais darbininkais.

500 darbininkų, dirbanczių prie Panamerikoniszkos parodos, straikuoja, nes jiems nenori pakelti mokesczio. 200 darbininkų prie uždėjimo telephono dratų kompanijos Bell Telephone Co., atsisakė nuo darbo, jei kompanija nepristos ant jų sąlygų.

700 darbininkų prie geležinkelio linijos Nickle Plate, Delaware & Lackawanna sustojo dirbę ir prisijungė prie straikuojancziu ant kitų geležinkelių.

Tavorų kraustytojai skaitliuje 1.200 sustraikavo sąjauzdami dėl savo draugų. Per tat visi tavoriniai trukiai sustojo vaikszczioję.

¶ Little Rock, Ark. Visi motormanai ir konduktoriai ant elektrikinių stritkarių pakėlė straiką. Reikalauja pakelimo mokesczio. Krutėjimas ant ulyczių isz tos priežasties visiszkai sustojo.

¶ Boston, Mass. Vietinių bravarnių maszinistai pakėlė straiką, reikalaudami didesnio mokesczio, straikuojanczių yra 2500 lyg 3000.

¶ Pittsburg, Pa. Bemažko 1.500 plytninkų ir jų pagelbininkų pakėlė straiką, reikalaudami didesnio užmokesnio ir sumažinimo valandų dienos darbo. Stalioriai ir kiti amatninkai nestraikuoja, dėlto, jog gauna tokį mokestį, kokio jie patįs reikalavo.

¶ Chicago, Ill. 70 sliesorių ir amatninkų prie tilto dirbanczių Belt Railway Co., pakėlė straiką, reikalaudami pripažinimo jų unijos.

Teipgi žada straikuoti 700 prie tekinių dirbanczių, reikalaudami pakėlimo mokesczio ant 10 proc.

¶ Duluth, Minn. Visi stalioriai, prigulinti prie unijos, pametė dirbę, kad įgyti pakelimą mokesczio ant 35 c. ant adynos ir 8 val. dienos darbo. Kontraktoriai duoda 30 ir 9 val. dienos darbo.

¶ Spring Valley, Ill. Straikuojanti anglekasiai apturėjo užtęstus mokesczius. Lyg sziol esti 2.000 žmonių be darbo ir daugelis isz jų traukia į kitus miestus jieszkoti sau darbo.

¶ St Louis, Mo. Vieton straikuojanczių darbininkų prie strikarių, kompanija pasamdė skabsus, kurie darbą teip gerai atlieka. kaip ir sustraikavusiejie, todėl stritkarių judėjimas visai nebuvo sustejęs.

¶ Cleveland, O. O. M. Arthur, vienas isz provadyrių maszinistų prie N.Y. Central pasakė, jog maszinistai neturi tiesos prisidėti prie straikuojanczių, negu nebutu organizacijai paklusnus.

¶ Persia, Ill. Barzdaskuczių pagelbininkai reikalauja pakelimo mokesczio, kurs lyg sziol buvo gana menkas. Jų unija yra stipri, ir jei darbdaviai nepristos ant jų reikalavimo, jie beabejonės pakėls straiką, kurį, sako, pasekmingai iszloszį.

¶ Port Huron, Mich. 300 darbininkų pakėlė straiką prie statymo laivų.

¶ Kansas City, Kas. 1000 darbininkų, dirbanczių įvairiose dirbtuvės straikuoja.

¶ Savannah, Ga. 800 cigarų dirbtuvėse pakėlė straiką reikalaudami geresnio užmokesnio.

¶ Akron, O. 600 žmonių neteko darbo uždarius kelis fabrikus, kiti vėl straikuoja.

¶ So. Western, Pa. 3000 žmonių straikuoja prie geležinkelio Baltimore & Ohio.

¶ Passaic, N. J. 300 darbininkų nedirba, sustojus geležiniams fabrikams.

¶ Joliet, Ill. Darbininkai, kurie pirmiau dirbdavo prie American Steel & Wire Co., apturėjo žinią, jog nuo 7 d. szito mėnesio vėl prasideda darbai, uždarytuose nesenei fabrikuose.

¶ Qnincy, Ill. Stove & Cupola Tenders atstojo nuo darbo vietinėse peczių liejinycziose. Jie reikalauja pakėlimo mokesczio ant 20 proc. Straikuojanczių yra suvirszum 1000 žmonių.

¶ New York. 600 žmonių, dirbanczių fabrike Oxford Copper Smelting Co. pakėlė straiką; turbut dar daugiaus jų draugų prisidės. Jie reikalauja 9 val. dienos darbo įvietą deszimties.

¶ Bay City, Mich. 400 darbininkų prie skrynių 7se fabrikuose sustojo dirbę. Reikalauja geresnio mokesczio. Keturi fabrikai likosi visai uždaryti; o trijose dar dirba po keletą žmonių, nepriklausanczių prie unijos.

Vietines žinios.

— Sudžia Sabath asztriai atsiliepė apie grand jury, kuri, pagal jo nuomones, laiką veltui praleidžia ant atidavinėjimo po sudo darbininkų, o nežiuri apie vagis ir visokius piktadėjus.

— Czekė Pr. Kacana, 33 metų amž. karczemoje po no. 1182 W. 21 ul. nuszovė savo vyrą, iszprieżasties kad nesenei uždėtas ‚business‘ nelabai sekės.

— Kad pirmasis griaustinis musų miestą aplankė, ant S. Halsted ul, atsilankė nepaprastu budu į namus po nr. 4439 iszdaužė visus baldus ir tų namų gyventoją Drautzberg ir jos 5 metų sunelį smarkei aptrankė, lyg sziol dar abudu lovoje tebeguli.

— Praeitoje sauvatėje įvairiose miesto dalyse tapė užmuszti tris pasiutę szunis. Žmonės turi apsisaugoti.

— G. Masters, Chicago & Erie geležinkelio sargas likos suvažinėtas inžino ant S. Morgan ir 51 st., nors ir yra gyvas, vienok apie jo iszgyjimą maža tėra viltis.

— Isz kanalo prie 31 ul. tapė iszztrauktas kunas pusamžio vyro, dailei apsirėdžiusio. Jo kiszenėse atrasta auksinis laikrodėlis ir 8 c. Tikt negali surasti kas jis per vienas.

— Musų miestą aplankė perkunėlis su lietumi, bet vieton szilumą suteikti, po jo atsilankymo žmonės pradėjo dantis tauszkinti, pirsztinių ir virszutinių užvalkalų jieszkoti; bet gal laimės lemta bus atszilti, jei ne užkris staigu kaitra.

— Chicago, Milwaukee & St Paul geležinkelio Co. 1 d. Sėjo paduos užmanymą savo darbininkams, užvesti „pensijos fondą“. Pagal to užmanymo darbininkai turėtu padėti dalelę savo uždarbio ant to fondo, o kompanija isz savo pusės padės geroką sumą pinigų. Darbininkai dirbanti dėl kompanijos per paskirtą laiką ir sulaukę 60 metų amžiaus galės gauti pensiją, o kurie sulauks 70 metų amžiaus turės pamesti darbą ir imti pensiją.

— Baisi nelaimė atsitiko praeitoj petnyczioje apie 6 val. po pietų So. Chicagoje Illinois Steel Co. Du darbininkai ant vietos nustojo gyvasties, o tris yra smarkei aptvilkyti.

Darbininkai skaitliuje 75 dirbo duobėje, virszu kurios ėjo rėlios, jomis bėgiojo vagonai isz liejinyczios į varstotų rumą. Kada vagonas ėjo su 12 tonų isztirpytos geležies rėlės sulinko ir isztirpytas metalius iszsipylė ant galvų darbininkų.

— John Lee, kurs gyvena 945 54 st., maliavojo namus po nr. 2337 Michigan ave. nusprudo nuo kopeczių isz augszczio 25 pėdų ir paskui veikiai numirė Mercy ligonbutyje.

— Charles Hungarian, darbininkas, eidamas Clark ir Harrison ul. sutiko du žmonės, kuriuodu į jį prakalbėjo jam nesupranta mojo kalboj. Kada norėjo nuo juodvieju prasiszalinti vienas durė su peiliu į krutinę. Dabar jis randasi pavieto ligonbutyj be vilties pasveikimo.

Szis tas.

Jeruzolimos apygardoje paprastai pakeleiviams parodo didelei senus alyvos medžius, kurie pagal padavimo jau iszaugę buvo laike atėjimo Iszganytojo ant žemės. Tie parsenę medžiai kas pavasarį apsidengia szviežiais lapais ir ne iszrodo ant teip per daug pasenusių pagal savo amžiaus. Vienok vokiszki botanikai stigavoja, jog daug senesnis už tuos alyvos medžius yra ąžoulas, augantis ant salos Kos (Maž. Azijoje). Ansai ąžuolas pagal apskaitymą vieno vokiszko mokslinczius, turi 2000 metų. Padavimas skelbia, buk garsingas Hippokrates, kurs užgimė ant salos Kos, sėdėdavo su savo szeimyna užuoksmyje lapuotų szakų to medžio. Szalip to ąžuolo randasi labai sena szulynė, ant akmeninės jos aptvaros esti senoviszki paraszai, reiszkianti mokslą Hippokrato. Ąžuolas dar paszakėmis žaliuoja.

Konstantinopolyje likosi surastas turtas (skarbas) isz laikų bizuntiszkų Ciecorių jų senoviszkame ižde, turbut dar Graikijos imperatorių. Pasakoja, jog darbininkai nesenei užtėmyjo szalip Hogia Sophia akmenines duris, kurios vedė į gilų sklepą. Tam tikslui aprinta komisija liepė atidaryti duris, nusileidus į gilumą, atrado žemą, bet ertų sklepą, kuriame užėjo daugybę palaikų, kurie buvo czia sukavoti laike užėmimo Konstantinopoliaus. Daugybę daigtų liepta sudėti į vieną isz ciecoriszkų palocių, bet kaslink verczios tų palaikų yra didžiausis slėpimas. Tikt tiek galima buvo dasižinoti, jog tarp daugelio atrastų daiktų randasi daug ginklo, įpacz ciecoriaus Konstantino Paleologo rinkinis.

Didelę nerymastį padarė tarp Varszavos žmonių žinia, buk isz Peterburgo atėjęs paslaptingas įsakymas, idant dideliose geležinkelių krautuvėse Proszkovė butu paruoszti ant kiekvieno pareikalavimo 300 uždengtų vagonų perveżimui kariumenės. Teip-gi pasakoja, jog pastarame laike atvyko į Lenkiją 100,000 kariumenės (vaisko) isz gilumos Maskolijos. Maskoliszka armija daugiausiai yra grudžiama prie Prusų rubežiaus ir siunczias sziczion isz Voliniaus ir Kijevo.

Penki socijalistai Varszavos mieste likosi suaresztavoti, atidengus paslaptingą spaustuvę Lodzės mieste. Jau isz kalno galima pasakyti, jog jų laukia smarki bausmė, nes Maskolija asztriai baudžia už visokias agitacijas, parengtas ant socijalistiszko ir revoliucijiszko pamato. Lodzioj atidengtoje spaustuvė yra brangiause ant visos pasaulės, nes kasztuoja suvirszum pusė milijo dolerių, kurius už ją užmokėjo maskolius. Nuo szeszerių metų kas metas ant atidengimo jos valdžia paskirdavo po 250,000 r. ir tiktai po szeszerių metų tepasisekė surasti kas ir kur spaudina „Darbininką“ (Robotnik). Susekus dabar valdžia atėmė maszinas ir literas, o darbininkus prie jos dirbanczius sukimszo į kalinį, teipgi dasižinojo valdžia, jog yra ir kita spaustuvė, isz kurios iszeina ir kitas „Darbininkas“ (Robotnik). Matyt isz to, terp Lenkų mažiaus randasi judoszių-iszdavikų, neg tarp Lietuvių, dėlto kad pas juos augszcziaus stovi apszvietimas, musų Lietuviai, turėdami mažiausį piktumą ant savo brolio, lietuvio, jei tik žino, jog szis pastarasis užlaiko lietuviszkas knygas, o nors ir menkiausį kalendorių, tuoj bėga žandarams praneszti.

Ant salų Jesso ir Sachalinc gyvena ainosai, kurie teip įnirtusei yra atsidavę girtuoklystei, jog isz netyczių tikt gali atrasti žmogų negirtą arba blaivų. Mylimasis jų gėrymas vadinas „Sake“, kurį vartoja vyrai lygiai ir moteriszkosios, jauni ir seni, yra labai stiprus ir vodijantis sveikatai, per tat skaitlius ainosų bepradėm mažinasi ir beabejonės su laiku visa tauta iszgaisz. Brazilijoje teipgi gyvena vien ataute bepradem esti girta; nevien suaugę, bet ir vaikai neretai žado nustoją per didelį kavos gėrymą.

Trisdeszimtis metų atgal abelnai prie raszymo buvo vartojamos žąsinės plunksnos. Tulas fabrikantas Birmingha- (Anglijoje) Gosiah Masso, norėdamas pasigerinti savo bicziuoliui, gydytojui, kurs jau nebegalėjo pasidrožti sau žąsinės plunksnos, padarė keletą jam plieninių plunksnų. Tas iszradimas visiems didelei pamėgo ir szendieną milijonai plieninių plunksnų yra iszdirbami fabrikuose, o žąsinės plunksnos bemažako visai užmirsztos.

Maskolija ta pati ir szediena despotiszka vieszpatystė, kokia buvo viduriniuose amžiuose, tas pats azijatisz. brutaliszkumas, kokį matėme Mangolams vieszpataujant; caraitai visi sziaurės kraugeriai. Maskolija–tai anachronizmas.

Maskoliszkasis nihilyzmas, visados darbsztus, apsukrus ir nepergalimas, turi savo pasekėjus mokslainėse ir tarp kariumėnės, kiemionų bakužėlėse ir carų palociuose.

Prusų Lietuvių deputacija nusidavė į Berliną, kad iszmaldauti nuo apszvietos ministro, idant taptu užvestas visose mokslamėse iszguldymas lietuviszkos kalbos. Žinoma, Prusų Lietuviai, budami protestonais, tokio pat tikėjimo, kokį iszpažįsta viėszatystės didumenė, greit atkreips ant savęs jų atydą.

Maskolijos policija įnirtusi ant Lenkų revoliucijonistų, pas kuriuos nesenei atrado užgintus valdžios rasztus ir paslaptingą spaustuvę, ėmė ir Lietuvoje to paties jieszkoti terp jaunumenės einanczios į mokslus, kaip antai, tris sanvaitės atgal policija kratė mokintinius Minsko ir Vilniaus miestų, jieszkojo knygų, ir kokias tik sucziupo, atiminėjo, pagaliaus ir rankraszczius menkiausios verczios griebė,

kur mokytinei turėjo užsiraszę lekcijų isztraukas.

Tąsa.

Valdžia davė 20937 rub. 58 kap., o ko truko surinko. Įpatingas pasiszventimas statyt pravaslaunas cerkves klestėjo pabaigoje 60tos ir pradžioje 70tos deszimties einanczio amžiaus. Tas pasiszventimas iszviliojo statymą 1867 m. 7 Spalio apie įsteigimą sauletekio rėdybose cerkvių. Pagal įstatymą cerkves turi statyti valdžia, bet pastatytas užlaikyti parapijonis. Kauno redyboje, kur žmonių labai mažai ir tie patis nusmukę, turi užlaikyti valdžia. Mat daugumas czeveislininkai (ruskije poselency) ir paleisti kareivei. Tada pristatė cerkvijų galybę. 1871 m. Kaune medinę ant Žaliojo kalno; Kauno apskrityje 1869 m. Keidainiuose, dėkavojant Czapskui, kurs dėlto atidavė savo rumus perdirbti į cerkvę. Tai atlikti paskyrė valdžia 2702 rub. ir 92 kap. Aleksandro priemiestyje 1868 m. už 12020 rub. Raseinių apskrityje: 1870 m. Raseiniuose už 20654 rublių, Tauragės miestelyje už 28649 rub. 30 kap. rubežiaus sargybai ir 1875 m. Titavėnuose už 12000 rub. 1891 m. tą cerkvę karaliusteikės gausei apdovanoti. Vilkmergės apskrityje 1869 m. Vilkmergeje į vietą senos medinės pastatė muro už 26149 rubl. ir 30 kap. Raguvoje 1873 m. už 7918 rub. dėl gyvenanczių pargabentų gudų, kurių vyrų ir moterų viso labo buvo 312 ir Užpaliuose 1872 m. už 11000 rub. Panevėžio apskrityje: 1879 m. Biržų miestelyje. Pastatyti tai cerkvei Tiszkevycze grapas davė 4000 rub., valdžia 3129 rub. ir 70 kap. ir Pasvalyje medinę cerkvelę už 3000 rub. Sziaulių apskrityje miesteliuose: 1875 m. Szaduvoje už 7138 rub. dėl persikėlusių gudų, kurie gyveno Szaulių, Ceranovo ir Radviliszkio apygardose, ir Vieksznuose 1875 m. už 12000 rub. Pastatė tą cerkvę isz medžiagos, kuri paliko nustojus kasti grnovį suvienijant Dubisą upę su Vindava ir 1867 m. Chvalniuose, kur karmalitų bažn. už 650 rub. pataisę į lyg laikinę cerk, o 1869 m. už 5614 64 kap. naują. Telszių apskrityje 1876 m. Kretingoje už 30000 rub. rubežinei sergybai ir 1887 m. Skuodę isz szeip jau namų pataisė žmoniszką cerkvelę. Naujojo Aleksandrovsko apskrityje 1876 m. Naujame Aleks. už 30 tukst. ir 1872 m. Krasnohorkos sodžiuje už 5693 rubl. 78 kap. Tame laike szeip jau žmonės pastatė 5 cerkves t. a. Jurbarke 1865 m. Vasilczikov'as kunigaiksztis, Anykszcziuose už pinigus, kuriuos sumetė atgabentieji gudai (pabaigti valdžia davė 2000 rub.), 1869 m. Vilkmergėje ant kapų pastatė savo pinigais Lemtiužnikov'as jenerolas. 1870 m. Utėnoje p. Birinkov' medinę ir Radviliszkyje netoli nuo geležinkelio Liepojo Komnensko geležinkelio draugija už 145000 rub. Vienu žodžiu sakant, tame laike už 283923 rub. pastatė 18 cerkvių ir ketino statyti Skuode (už 20138), Lusznevaje (sodžius Naujojo Aleksand. apskr.) už 7715 rub., Rakiszkiuose (už 9689 rub) Gegubruczius sodžiuje (Panavež. aps.) už 8369 rub., Naujamiestyje už 10160, Janavoje už 9747 ir Kaune vyskupui, ale laimė pastatė tik Janavoje 1893 m. ir Kaune 1892 m. Statyti cerkves labai padeda vietinė valdžia; paliepimas 1890 m. 13 Berželio suardė cerkvių statytojų sueigą (cerkovno-stroitelnij komitet), o kas buvo nepabaigta į Lietuvos pravoslauną konsistoriją. Maž daug pirmiaus 1889 m. 17 Vasario isz atžvilgio į įstatymą 1888 m. 14 Berželio isznaikintas paliko susirinkimas dvasiszkijos pravaslaunos aprupintojų. Apskritai sakant, pravaslauna dvasiszkija ir be aprupintojų gražiai pas mus aprupinta. Valdžia duoda nemaž pinigų, namus ir žemės. Pagal įstatymą prie kiekvienos cerkvės yra maž maž 33 desentinų žemės. Visos cerkvės turi 4623 des., isz kurių 1472 des. aremos. Nekurioms yra duoti malunai ir vandenis žuviai. Kalbant reikia paminėti ir tai, kad cerkvėms, kurios atsirado po 1861 m. 19 Sausio, atkirto žemę nuo ponų, kuriems nieko neprimokėjo, nors buvo kito tikėjimo. Namus pravaslaunai dvasiszkijai pastatė valdžia miestuose locna žemei (saviže-mei), nežiurint į tikėjimą ir sodiecziai, kurie nors nieko nemokėjo, vienok turėjo suvežti medžiagą. Dėlko? Mat dėlto kad teip liepė įsakymas 1872 m. 11 Balandžio. Įsakymas 1888 m. 14 Berželio nusprendė, kad Kauno redybos bajorai, jei per du kartu sudės 25 tuks. nieko nebemokės užturėti namus pravaslaunos dvasiszkijos. Tas pats įsakymas teip pat nusprendė, kad ir tolesnei cerkvėms bus duota žemė, dvasiszkiejie gaus patogius namus nuo tų žmonių arba draugijų, kurios rupinsis įsteigti naujas pravaslaunas parapijas. Isz viso (viso labo) dabar yra tris parapijinės cerkvės Kaune ir viena Keidainiuose, Aleksandro priemiestyje, Raseiniuose, Titavenuose, Tauragėje, Vilkmergėje, Anikszcziuose, Raguvoje, Užpaliuose Panevėžyje, Biržuose, Sziauliuose, Szaduvoje, Vekszniuose, Padubispje, Chvalsiniuose,, Telszuose, Kretingoje, Skuode, Naujame Aleksandrovske, Vydžiuose, Antaleptose, Breslave ir Kozacziznoje, ir Sodžiuose Vesiolovoje ir Krasnohorkoje; pilijinių, Kaune dvi ir po vieną Keidainiuose, Janavoje, Raseiniuose, Telsziuose, Jurbarke, Vilkmergėje, Utenoje, Pasvalyje, Sziauliuose, Radviliszkėje, Naujame Aleksandrovske ir Venusovos sodžiuje t. y. viso labo 28 cerkvės parapijinės ir 14 pilijinių atskyrus dvi kliosztorines. Yra maža cerkvė Kauno kalinyje kareivijos 111 burio peszczių. Koplyczios Sziaulių gimnazijoje, Panavėžio ir Palangos mokykloje. Visos tos cerkvės padalytos į 4 džiakonystės (blagoczinija) — Kauno, Vilkmergės, Sziaulių ir Naujojo Aleksandrovsko. 1892 m. pravaslaunų dvasiszkų buvo 31 atskyrus vyskupą, jo padėtojį ir arcivyskupą; diakonų ir mažųjų cerkvės tarnų galima priskaityti lyg 300. 1845 m. gudų buvo 18-778 (9853 vyrai ir 8925 motr.) 1843 m. — 23,716 (13418 v. — 10,248 mot.) 1861 m. 29,5-69; ant szimto kitokių iszpuola 1,37, 2,46 ir 291. Nuo 1864 m. iki 1893 m. perkelta isz Rosijos 1087 szeimynos t. y. apie 10,500 žmonių, togidėl reikia, kad vienkart neprigimių paselencių, iszėmus burius valdžios, butu daugiau kaip 52 tuks. abiejų gimių žmonių, tuo tarpu, kad isztiesų tik tėra 40 tuks., togidėl truksta apie 12 tuks. Trumpai sakant gudų skaitlius isztiesų kas metai mažintus, kad jų isz kur kitur į Lietuvą nepriklystu. O tai vis dėl to, kad mažai moteriszkių (ant 100 iszpuola 25 moteriszkės) gudai labai mirszta ir tt. Didesnė jų pusė gyvena miestuose įpatingai Kaune ir Sziauliuose. Isz apskriczių už vis daugiau galima rasti Raseinių ir Vilkmergės, kur gudų daugiau kaip 20 proc. Trumpai sakant Kauno redyboje yra 2,45 proc. gudų. Visa ta guja yra žemdirbiai, įvairios valdžios, pargabentiejie (poselency) ir kareiviai. Augszto gimimo labai mažai. Nėra gudų nė gydytojų nė užtarytojų (advokatų). Reikia czia paminėti, kad gudų vardą neszioja keletas deszimtų, o gal ir daugiau lenkų t. a. Komorai turtingi, Holsteiniai, Volmarai ir kiti.... neužilgo gal bus ir Karpiai. Negalima nepasakyti, kad nekurios gudiszkos szeimynos, kurios jau keletas metų kaip czia gyvena, maž beturi gudiszko tvaiko. Augszcziau minėjau, kad gudai turi kliosztoriu — Surdegiuose ir Požaicziuose. Pirmiaus yra nuo 1550 m. pastatė jį Ona Szyszan-Staviecka. Isz rasztų į Vilkmergės miesto kningas įraszytų persitikriname, kad Ona Szyszan-Stariecka duktė ir anukai įsteigėjos atidavė kliosztoriui Vozdielių dvarą. Galima po rasztus isznaginėti, kad ir Andriejus Koburskis kunigaiksztis, kuriam Augustas Žigmontas atidavė netolimą Kriniszimą szis tą tam kliosztoriui dovanojo. Kliosztorius turėjo vergus, ale 1791 m. atleido. Aplink gyvenantiejie žmonės labai suprato su kliosztoriu ir didžioje sątartyje gyvena su minykais —ale tiesa ir paskutiniejie neužmirszta jų varge suszelpti t. a. pavasarį 1869 m. kad krito baisus badas iszdalyjo artimesniems vargszams keletą tukstanczių saikų rugių.

(bus pabaiga.)

Pakelėj Kryžius.

APSAKYMAS.

Tuoj už sodžiaus, pakelėj, stovėjo senas apkerpėjęs kryžius, aplink jį buvo apdirbtos grotelios mėlinai pamaliavotos, vainikai isz sviežių žiedų nupinti kabojo ant stodaineleis, keturiuose kampuose to aptvarelio, žaliavo keturi beržai ir lingavo savo szakeles, tarytum kvietė praeivius ant pailsio uoksmėje. Ten taigi ir sėdos Kuckiene su savo dviem dugterimis Zofia ir Liuciją.

— Žiurėk, Liucitė, tarė Zofia, kokie czion gražųs vainikelei iszkabinėti. Nupinkime ir mes panaszius ir užkabinkime isz antros pusės.

— Mamyte! kas teip puikei paredė tą Dievo kryžių?

— Macziau kartą Kotrikę, Valento anukė, kaip neszė sziczion kvietkas, atsiliepė Zofija, gal ir ji.

— Teip, pridurė Kuckiene, Kotrė, jos sesuo ir senis Valentas apie szitą kryžių neužmirszta.

Kitą kartą jį pastatė Valento motyna, par tat tas kryžius dėl jų szeiminos yra dideliu paminklu: todėl ir niera ko perdaug stebeties, jei jie jį laiko didelioje garbėje ir neužmirszta.

— Kokį, mamunytė, pamenklą? paklausė Zofija.

— Ilga tai istorija, pasiklausykite vienog: Jau yra atgal kokia penkiasdeszimtis metų, dar Valentas tebuvo jaunas vaikinas, kadą pasimirė jo tėvas, o jis pasiliko globėju savo motynos ir mažos sesytės Barbės. Jų ukė buvo maža ir apleista isz priežasties ilgos szeimininko ligos. Valentas dirbdavo tekinius, to amato jis buvo pramokęs nuo savo tėvelio; vienas patsai nedaug ką galėjo įveikti, nes ir motyna ant senatvės pritruko spėkų, o maža Barbė mažką galėjo paslaugyti savo brolį.

Vieną vakarą Valentas ilgai darbavos. Jau visų kaiminų seklycziose buvo užgesinti žiburei, o jis dar nė mislyti nepamislijo apie pailsį, norėjo pabaigti savo darbą, kad ant rytojaus galėtu prstatyti ant kermosziaus (mugės). Pasiklausydavo tikt, ar jo darbas nepartraukia miegą motynai, kurį miegojo szalip alkieriukui.

Buvo tai vėlybas rudenvakaris. Laikas buvo baisus, lietus bepradėm skrabino į langus, vėjas szvilpė nejaukei, o lauke teip buvo tamsu, jog iszejęs galėjei kam durti su pirsztu į akį, but nematęs.

Tatai Valentas ir dumojo apie tuos nelaiminguosius, kuriems tokioj darganotoj naktėje atseina kelį keliauti arba abelnai ne po uždangą kiutoti, kaip sztai beldimos į lango rutą partraukė jo dumojimą.

Nuejo atidaryti ir pamatė žmogų visą kiaurai pardrėkusį ir drebantį nuo szalczio. Nuo jo drabužių, pagaliaus nuo plaukų varvėjo vanduo.

— Pasigailėk žmogau, priimk manę į nakvynę, atsiliepė ateivys. Esmu pakeleivis, paklydau ir pamatęs žiburį, czion užėjau, pasitikiu, jog manęs nebeiszvarysi. Nebuvo ko ilgai mąstyti, nes pagaliaus pats svetys įejo į gryczią. Valentas pagaliau nė nepažvelgęs ant nepažįstamo, tarė:

Į seklyczią nė praszyti neužpraszau, nes motyna serga, bet czion priesienej, paskleisiu ilginių ir miegok Dievui saugstant, o gal alkani, gal norite ką-nors užvalgyti?

— Acziu, atsakė nepažystamas, valgyti man nesinor, norecziau tikt truputį pasilsėti ir nnsivilko drėgnus drabužius nuo savęs.

Paskui nusimetė burką, kurią buvo apsisiautęs, pasidėjo porą ryszelukų į kampą, ir Valentui padavus pluoksztą ilginų, atsignlė, dar sykį dėkavodamas už svetystę.

Valentas, sugrįžo prie partrauktojo darbo ir veikei jį pabaigęs, tuoj irgi nuėjo gulti.

Ką tiktai buvo užsnudęs, įėjo į seklyczią ir pažadino ansai nepažįstamas ateivys.

— Mano szeimininke, praszė, keltis ir parodyk man kelį į vieszkelį, kurs eina staczei į Vilnių. Asz jau pramiegojau ir skubinuosi į kelionę.

— Ar jau ir rytmetis, klausynėjo mieguostas Valentas.

— O! jau tretiejei gaidžei nugiedojo. Kelkis, kelkis, asz duosiu Tamstai penkis rublius, man reikia labai skubėti.

— Et! sumurmėjo vėl kaip par miegą Valentas.

— Kaip tai, ir penkių rublių nenori?

Valentui atsiminė serganti motyną ir vargas bute.

— Eeisiu, eisiu, atsakė, ir paszokęs isz lovos greitai apsirėdė.

— Įejus jam į alkieruką pasiimti sermėgą, motyna atsibudo.

— Kas tai, jau tu atsikėlei, Valentuk? ar jau iszauszo?... Man rodės, jog tu su kuomi sznekėjais?....

— E, e.... miegok, mama, miegok! Pasižvalgysiu, ar nenustojo lynojusi.

Iszėjęs isz alkieriaus, davė ženklą svecziui, kad neatsilieptu ir leidosi į kelionę.

Lauke dar visai tamsu tebebuvo ir smarkus lietus nenustojo, par tat nors Valentas, czion užaugęs, žinojo geriausei mažiausį takelį, bemažoko kožną akmenelį pakelyje, vienog negalėjo greitai paeiti ir nekartą jam koja paslydo ir akis lietus pliekė.

Jau buvo pradėjusi szvisti, kadą grįžo namuo, laikydamas sugniausztoje saujeje penkis rublius.

Parėjęs į namus nusimėte nuo savęs pardrėkusius drabužius ir jau ketino eiti prie darbo, kaip umai pamatė ryszelį, kurį matomai pakeleivis užmirszo.

— Reikia jį užkavoti, pamislijo sau, jis be abejonės czion sugrįsz prie jų. Ir nuneszė daiktus į kamarą.

Atsikelė neužilgo ir motyna.

Valentas papusrycziojęs iszejo į miestą ant jomarko. Tą dieną turgus buvo prastas, Valentas nieko nepardavė isz savo tavorų, bet turėdamas penkis rublius rankoje, pardaug nesirupino, turėjo ir teip už ką nupirkti „pirago“ motynai ir seserei.

— O tu kur tuos pinigus įgijai? Paklausė jo vienas berniukas, matydamas keitant penkrublinę.

— O kas tau rupi! atkirto Valentas.

— O koksai naujas popieriukas, pridurė berniukas, asz tokio dar nebuvau matęs.

Valentui ir į galvą neatėjo, kad kas ant jo blogą mislę turėtu, todėl ramus grįžo namuo.

Įejęs į triobą, atrado porą kaiminkų, bepasakojanczių ką tokį su dideliu įnirtimu. Karts nuo karto viena kitą parspėjo. Praslinkus tikt gerai valandai jos pamatė, kad ir Valentas sugrįžo, pamacziusios jį, vienu balsu suszuko.

— Žinai tu, Valentuk, kas dedasi?!

Verkų dvaras apvogtas ir vagies dar nesugriebė, Valentas norėjo ką-tokį pasakyti, bet jo žodžei gerklėje užspringo. Tai turėjo buti vagis, kurį jis parnakvino ir nuo kurio jis gavo penkrublinę? Atsiminė jisai ir apie aną ryszelį, kurį paslėpė kamaroje.

Susirupino didelei, ką dabar padaryti su juo? Visugeriausei, mislijo sau, ryto nueisiu pas starsziną (vaitą), nunesziu ryszėlį ir apsakysiu viską, kaip buvo, gal pėdsakais ir suseks kaltininką ant rytojaus, kadą ketino keliauti pas vaitą, pamatė įeinantį į seklyczią vaitą drauge su sargybą.

— Valentai Zaremba, tavę aresztuoju? atsiliepė į jį žilas valscziaus (gminos) vaitas.

— Manę?.... Suszuko Valentas, balsu, isz kurio muszos nusistebėjimas ir parsigandimas.

—Teip yra, tavę, dėltokad esi įtartas vagystėje artimamjame kaime. Matė tavę vakar grisztantį angstaineis į namus, matė teipgi tavę keitant naujus pinigus, kurių daugiausei ir pavogta Verkų dvare. Valentas norėjo teisinties, bet jam vaitas nedavė. Vaitas prisakė Valentą suriszti, ir jis isz didelios szirdgelos žado nustojo.

Ant ryksmo ir blaszkymos atbėgo ir jo motyna ir matydama savo sunų suraisziotą ir pilną seklyczią žmonių, nežinojo, ką tas viskas reiszkia.

Jautė tiktai kad kokia nelaimė jį užtiko, bet kokia neįdrįso paklausti. Suriko tiktai nesavu balsu, tarsi jos szirdis ketino parsprogti.

Motynos ryksmas Valentui sugrąžino žadą, pakėlęs blakstėnus, tarė.

— Motynėle! manę apvagina.... vadina vagimi.... Jam vienog neduota užbaigti, nes tuoj sugrįžo vaito vyrai, kurie kratė namus ir atneszė, atrastą kamaroje ryszelį, kuriame buvo daugybė įvairių raktų, pjuklelių ir keletas daiktų isz Verkos dvaro pavogtų.

Vargszė motyna, tą visą matydama, atsiminė apie sunaus naktinį baldimos, apie jo sudrėkusius ir purvinus drabužius, kurius rytmetyj atrado ant užlos padžiautus, ir nebėžinojo, ką ir bemislyti apie savo sunų. neapsakomas iszgąstis visą jos kuną apiemė, visa drėbėjo it apuszės lapas, negalėjo isz vietos pasijudinti. Nelaimingas Valentas dabar aiszkei suprato kaip baisus įtarimas ant jo krito, pagaliaus ir jo locna matyna savo szirdėje jį kaltino, o jis labiausei priesz ją norėjo iszsiteisinti, bet nebuvo kaip.

Kadą jį ketino jau isz seklyczios iszvesti, puolė motynai po kojų ir suszuko žiurėdamas jai staczei į akis:

— Prisiekiu tau, jog esmu nekaltas!

Motyna jo žodžiams įtikėjo, nes, jį iszvedus ir žmonėms iszvaikszcziojus, pakėlusi rankas į Dangų suszuko:

— Acziu Tau, Vieszpatie, jog mano sunus nekaltas! Kas dieną už jį meldęs, kas dieną iszejusi žvalgydavos ar negrįszta.

Vieną dieną apžadus padarė, jog toję vietoje, kurioje sustojusi žvalgydavos, pastatyti kryžių.

Beturtė buvo, todėl pardavė karolius, kurie buvo dar užsilaikę mirus jos motynai, o kuriuos laikė Barbės kraicziui, pastatė kryžių, po kuriuomi mes dabar stovime.

Ir vėl kas diena iszeidavo po kryžium melsties ir praszyti Dievo, kad jai sugrąžitu jos sunų.

Žmonės ant to žiurėdami, vieni jos gailėdavos, kiti tycziojos, kad įtikti į savo sunaus nekaltybę, bet netruko ir tokių, kurie jai didelei sanjautė, ir laukė Valentą spėrei sugrįsztant.

Teip ir žiema praslinko, vargszės moteriszkės ir rankos nuo darbo sustingo ir akis užverktos, o sunaus kaip nebuvo teip nebuvo.

Vieną nedeldienį, ir buvo tai paczioje pradžioje Gegužės mėn., kadą pagal paproczio ketino eiti prie Kryžiaus, Barbė atsiliepė į ją.

— Palaukk, mamunytė, asz pirmu nubėgusi į lanką priskabysiu žiedų ir nupinsiu vainikėlį Ponui Jezui.

— Gerai, mano vaikėli, nubėgk, asz tavęs palauksiu.

Neužilgo Barbė sugrįžo neszina glėbį balsų ir geltonų žiedų; nupinusi gražį vainikelį, iszėjo su motyną. Užkabinusios ant kryžiaus vainikelį, abidvi suklaupė pasimelsti.

Diena buvo giedri. Paukszteles cziulbejo po orą lakstydami, jauni augmenelei kėlė savo galvutes Dangun; bandos džiugus rykavimai buvo tolie girdėti. Visa prigimtis dėkavojo savo Sutvertojui už gyvastę ir auklėjimą.

Moteriszkė savo szirdėje jautė jai pacziai nesuprantamą ramybę ir duszios saldybę.

Ilgai teip nulenkusi galvą klupojo, pasinėrusį į karsztą maldą, bet sztai cze-pat davėsi girdėti žmogaus žinksnei, atsigręžė ir pamacziusi Valentą suriko ne savo balsu, o Barbė szaukė:

Valentas! Valentas! metesi jam į glėbį.

Valentas, pamylavęs savo seserį, puolė po kojų motynai, bucziavo jos kelius, jį spausdama prie savo motiniszkos krutinės laistė aszaromis džiaugsmo jo skaisczius plaukus.

— Mano suneli, visgi sugrįžai! atsiliepė ant galo.

— Esmiu motynele! ir tai par stebuklą, kurį tu nuo Dievo iszmeldei!

— Par stebuklą? sakai.

— Teip, par stebuklą.

Papasakojęs visą atsitikimą anos nakties, teip traukė toliaus:

Prasėdėjau pusę metų kalinėje ir jau buvau vilties nustojęs iszsiliuosavimo. Bet tuotarpu vieną dieną apskelbė man, jog esmu liuosas. Tikrąjį kaltininką bevagent sugrobė ir padavė į sudą, jam kalinėje sėdžiant jo sąžinė ėmė griaužti, kad asz nekaltai kenczіu, todėl prisipažino. Jam prisipažinus manę tuojaus paleido.

Vaikinas pabaigė savo pasakojimą.

Dar kartą pasimylavę suklaupė prie kryžiaus, kad padėkavoti Dievu, už stebuklingą iszgelbėjimą.

Valentas sugrįžęs ėmės stropei prie visko ir Dievas jį laimino. Trumpame laike praturto, ir szendieną yra visų gerbiamas ir guodojamas apelinkėje ukininkas. Laiką turint visados nuveina po to kryžiaus pasimelsti, o jo vaikai ir anukai par kiaurą vasarą puoszia kryžių puikeis žolynais.

Kuckienei pabaigus pasakojimą Zofija ir Liucija atsiklaupusios po kryžium dievobaimingai pasimeldė atsiduodamos į Dievo valę.

Lietuviszkas Teatras!!

27 d. Gegužės t. y. Nedėlioj, 1900 m. vaikai Lietuviszkos szv. Jurgio mokslainės parapijalnoje saleje ant 33 ul. prie Auburn ave. losz teatrą po vardu: „UŽKEIKTA MAGDE“ ir „SZV. MIKALOJUS“. Visas pelnas eis ant naudos Lietuviszkos szv. Jurgio parakvijos. Prasidės 7-tą val. vakare, salė bus atidaryta ant 5 po pietų. Užkviecziami yra be skyriaus visi Lietuvei; jauni ir seni, moteris, vyrai ir merginos atsilankyti. Ant pirmųjų sėdynių tikietas po 50c. ir po 35 o kiti po 25c.

Po teatro Ballus.

Apasztalu Darbai.

Antroji dalis.

Tąsa.

Senutė. Pirmosios žinios apie Kristaus Religiją Romėnų pasiekusios turėjo buti tos, kurias perneszė anie romiszkiejie ateiviai, klausantiejie sykiu su kitais szv. Petro pirmojo pamokslo Jeruzolymoje. Vienok sunku daleisti, kad apasztalai nebutu pasiuntę isz tarpo savęs vieną teip gi į Romą, idant anos gadynės pasaulės sostapylėje apskelbtu szv. Evangeliją. Taigi visi senovės raszytojai sako, jog szv. Petras 42 m. leidos į Romą ir ten įkurė savo sostą, ir teip jis pirmasis szviesą naujo mokslo į Romą atneszė. Beabejonės pirmiejie Romos krikszczionis buvo daugiausiai isz žydų atsivertusiejie; nebeto kad ten nebutu buvę ir prozelitų žydų, o per tat szv. Petras neiszleido isz akių teipgi ir stabmeldžių, bet, priėjus aplinkybei ir jų nemažai patraukė prie Kristaus mokslo. Isztarmė Kliaudijaus 51 m. iszvijus žydus sykiu su krikszczionims paeinancziais isz žydų prozelitų ir stabmeldžių atsivertusiejie krikszczionis užsiliko ir ant toliaus Romoje. Jų skaitlius pasidaugino, nes szv. Petras, sugrįžęs į Romą Jeruzolimos susirinkimui užsibaigus, neberado jau žydų, todėl karsztai turėjo kibti prie stabmeldžių atvertimo. Per tat Romos bažnyczioje virszijo krikszczionis isz stabmeldžių atsivertusiejie. Tas pats pasirodė ir isz gromatos szv. Povilo pas Romėnus, kuriojė apskritai teip elgias, tartum visa Romiszka Bažnyczia susideda tikt isz paczių atsivertusių stabmeldžių. Ir matomai, kad ten bažnyczia labai gerai plėtojos ir klestėjo, jei szv. Povilas paczioje įžengoje džiaugės ir V. Dievui dėkavoja už Romėnų tikėjimą. kurs buvo teip didis, jog žinia apie jį pasklydo po visą pasaulę.

Barbė. Kodėlgi szv. Povilas raszė pas Romėnus, jei jų bažnyczios stovys buvo teip žydąs ir klestąs?

Senutė. Patsai szv. Povilas tą iszaiszkina, Szituo jis norėjo parodyti, jog apie juos pamena, trokszta su jais pasimatyti ir suteikti jiems sziek tiek dvasiszkos mylistos jų duszių sustiprinimui, abiepusi pasidžiaugti. Tolesnei jis isz akių neiszleido priedermės ir užduoties, kurį szaukia jį apsakinėti szv. Evangeliją žydams ir stabmeldžiams ir dėlto buvo pasiruoszęs tą patį veikti Romoje, idant pasirodytu, jog Evangelija yra Dievo galybė kiekvieno tikinczio iszganymui: Žydui ir graikonui—vienok iki galėsęs tą padaryti asabiszkai, sakęs norįs per gromatą duoti jiems turinį savo mokslo, kurį visur skelbė ir gyniojo.

Toliaus bus.

Szipkortės isz Lietuvos ir į Lietuvą galima gauti „Kataliko“ redakcijoj iszsipirkti.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo vyro, Varanaviczius, kuris atėjo į Ameriką koke 20 metų atgal ir apsigyveno Chicago, Ill.; paeina isz Kauno gub., miestelio ir parapijos Radviliszkio, apskriczio Szaulių. Tegul jis pats atsiszaukia ar kas kitas duoda apie jį žinoti ant adreso:

Ona Varanaviczienė,
1020 E. Locust Point,
Baltimore, Md.

Pajieszkau savo pusbrolio Juozapo Stulgos. Pirmiaus gyveno Chicagoj ant 14 pl; o dabar kur jis gnvena ne žinau. Teikes ar atsiszaukti, ar jei kas žino teduoda man žinoti, kur jis gyvena. K. Stulga
3245 S. Morgan st., Chicago, Ill.

Kataliko Redakcijoj galima gauti maldaknigių pirkti.

„Kataliko“ agentai,
kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priimi nėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir teip toliaus yra szie:

J. Andriuszis,
898 31 Place.

A. Vember,
220 Washington st.
Waukegan, Illinois.

A. Jakutis,
Westville, Ill.

Iszparduodu.

Iszvažiuodamas į seną krajų parduodu visus daiktus ant užlaikymo vyrų su pataline.
Jonas Bruzas
Chicago, Ill. 3340 Fisk st.

Iszpardavimas.

Isz priežasties pribudavojimo namo, kad padaryti vietos esmu priverstas iszparduoti pigiau prekės (fabriko) kaip tai visokiu marszkiniu, kelniu (overalls) ir tt. Pas mus galima susiszneketi lietuviszkai ir lenkiszkai, tik pareikalaukite Clerk Lottie Su guodone

H. R. Stern 3431 S. Halted st.

PIRMAS LIETUVISZKAS.
GRABORIUS.
POVILAS MAŽAIKA
3319 S. Morgan street.

Užlaikau arklius, vežimus. calunus, pirsztines, baksus ir tt. Gyvena po sziuo Nr. 3321 S. Morgan st. Tel. Yards 709
CHICAGO, ILLINOIS.

D. H. KETELSEN,
Murininkas ir kontraktorius atlieką teisingai ir gerai viską.
75 Dickens avenue,
CHICAGO, ILL.

Karolius Palt.
Užlaiko savo saliune visokius gerus gėrimus, kvepenczius cigarus, szaltą gardų alų, visokius importavotus trunkus.
3201 South Morgan st.
CHICAGO, ILL.

M. PRITIKIN,

Iszdirbėjas Rusiszko ir Turkiszko Tabako. Parduodu cigarus, cigaretus (popirosus) uostomąjį Taboką.
137 W. 12th st.
Chicago, Ill.

Frank J. Palt.
ADVOKATAS.
Gyvena po Nr. 3201 South Morgan street.
Ofisą turi ant kampo La Salle ir Washington street. Ruimo Nr. 915, Chicago Stock Exchange Building.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS PAS
Stanislova Rodzevicz
Gardus kvepentys cigarai, szaltas alus, geriause arielka, žmonės teisingi.
4435 Honore St. Chicago, Ill.

Dr. M. P. Kossakauskis
3315 S. Morgan ulyczios
Aptiekoj J. Leszczynskio,
kožną dieną
nuo 10tos iki 12tai valandai
priesz pietus.
CHICAGO, ILL.

Nesiųsk pinigų.
Daug žmoniu serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to nesigydys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmones turinti tą ligą kenczia nemiegą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietejimą arba netravinimą, nerviszkumą, viduriu ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnejimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiuose atsitikimuose reikalauji pagelbos, nesiųsk pinigų, bet raszyk pas manę įdėdamas markę, o asz atsiųsiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adresuok:
JOHN WASEL,
Box 443 Iron Mountain K, Mich.

Dr. O. C. Heine,
DENTISTAS.
Offisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted street.
Gyvena ant virszaus aptiekos. CHICAGO.

DIDŽIAUSIA LIETUVISZKA IR LENKISZKA APTIEKA ANT BRIGPORTO PAS
Jas. P. Crowley.
Cor. 32d ir S. Morgan st. Chicago.
Kas tik koki nori daktara paszaukiame per Telepona už dyką.

SAM. STEINGARD,
807 Milwaukee av. Chicago.
Iszdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkiszką tabaką isz seno krajaus ir dėl uostimo. Prekes Rusko tabako 56, 66, 75, $1.00. Turkiszkas: $2.00, $3.00, $4.00, už svarą. Popierosų: 40, 55, 75 ir $1.00. Maszinkos dėl popierosu 10c. Gilžes 8, 10, 15c. už szimtą; cigaretų knygutes: 24, 30, 40 ir 50c. už tuziną. Cigar Clipping tabakas 30 ir 35c. už svarą. Cigarniczios po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. už svarą. Ruska arbata po 80c. $104, $1.20 ir $1.50 už svarą.
Orderius iszpildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

Silvestras Wlekliński
Geriause užeiga dėl visų lietuvių, ba ten visados randasi ko geriausi gerimai, geras szaltas alus ir kvepenti cigarai, kas sykį tą saliuną atlankis tas niekados jo neaplenks.
3230 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

Dr. Marija Dowiatt.
Lietuviszkas daktaras, kas dieną iki 12 isz ryto galima rasti OFICE.
723 West 18-th st.
CHICAGO, ILL.
Telephonas 78 Canal street. Galima Telephonuoti isz kiekvienos aptiekos.

J. Shmulewitz & Son
3316 S. Morgan st. CHICAGO.

Iszdirba ir importavoja Maskoliszką ir Turkiszką tabaką parduoda cigarus, cigaretus ir uotuomajį tabaką.
Mieste ir už miesto iszpildome kuoveikiausei orderius, ko reikalaujant paraszyk poskartę, o musų vežimas tuojaus pribus.

Dr. Leonard Landes.
Lietuviszkas daktaras.
134 E. 24 st. New York.
Garsingas gydytojas vyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinose universitete New Yorke; praktikavo ligonbucziuose: Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtiniu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Granduale Hospital College ir tt.

Užtikrina iszgydymą
wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir ne vaisingumą. Gydymui nerviszkų ligų reikia naudoti elektrikines prietaisas.

Ligas lytiszkų dalių
iszgydysiu į keles dienas, teipgi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepiamas ligas užlaikau slaptybėj.

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24 st., cor Lexington av.
Ofiso valand: { nuo 9 ryto, iki 1 po piet. nuo 5 po piet iki 8 vakaro.
Nedėlioms: nuo 8 iki 10½ val. ryto: 2 ik 4 val. po piet.

Roda per gromatas dykai.
☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metu, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o prisiusiu gydyklas, kuriomis iszsigydysi Užpraszydami gydyklas prisiuskit $1.oo.

Geradėjas dėl žmonių

Baigianties 20tam szimtmecziui radosi žmogus, kurs apsako ir duoda davadus be jokios savmylybės — Charles Johnson of Hammond, Ind. Szitas žmogus kentėjo ant lytiszkų dalių, kas nuolatos jį nalkindavo fiziszkai ir protiszkai, iki liginai isznetyczių iszrado gyduolės, kurios jam suteikė pilną žmogiszką galybę. Jis sako mums, jog jis siunczia kiekvienam, ani užklausimo apie tai: už dyka apraszymą szitų gyduolių. Raszyk szendien.
CHARLES JOHNSON,
Box 515, HAMMOND, IND.

Buczernė
JONO KLEEHAMMER,

Parduodu visokes mėsas: rukytas, sudytas ir szviežės. Kumpius, szinkas ir tt.
3214 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

W. L. KLEWER,
architektas
Stato mazus ir didelius namus.
1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

ROMAN STOBECKI,
užlaiko
Visokius forniczius, geležinius iszdarbius ir peczius.
489 Milwaukee ave. tarp
Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Tai rots alutis Chicagoje, pas
LEONA VAITKEVYCZIU,
Ogi vyreli alus,
Labai skanus,
Milžiniszki stiklai
Ir gardus labai.
O ir žmogus doras,
Visame geras,
Visi pas jį eikit,
Niekad ne aplenkit

Jeigu katrie netikite, tai nusiduokite ant **Atlantic** ulyczios po N. **4600.**

PUIKUS SALIUNAS PAS
L. ROSENZWEIG,
Parduodu už holselio prekę partrauktus isz užrubežio ir naminius trunkus, visokius vinus ir teip toliaus.
Priesz 32 Place 3216 S. Morgan st.
3557 ir 3559 S. Halsted street
6238 S. Halsted st., ir 63 st.
4717 Ashland Av., ir 47 st.
124 E. Van Buren st.
4328 Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
9129 Commercial ave.
211 Jefferson street, Joliet, Illinois.
Jeigu katrie netikite tai nueikite persitikrinti po minėtais adresais. Divų datirsite isz mano trunkų ir pigumo.

Lietuviszka Aptieka
J. LESZCZYNSKIO,
3315 S. Morgan St., CHICAGO.
Paduodu dėl žinios visiems Lietuviams, jog užlaikau agenturą szifkorczių nuo geriausių kompanijų, teip-gi siunczių pinigus į visas dalis svieto.
Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikoniszki ir Europeiszki, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pareikalauti daktarą kokį tikt norit į namus ligonio. Ant aptiekos gyvena Dr. V. STATKEVICZ.
Dr. M. Kassakovski, 3315 S. Morgan st.
Telephone yards: 709.
Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu rodas ir prisiunczių gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakymo reikia įdėti markę už du ceuntu, kitaip negaus atsakymo.
TELEFONA YARDS 709.

John F. Smulski,
Joseph B. David.
Prisiekti advokatai, veda provas visuose suduose civilnuose ir kriminalnuose.
Provos yra atliekamos teisingiausei ir geriausei.
Lietuviai privalo nepamirszti.
Metropolitan Block
163 E. Randolph st. Chicago, ILL.
RUIMAS 23.

„Bažnyczios Tarnas“.
Nedėlinis Laikrasztis.
Kasztuoja ant metų Amerikoje $1.oo į užmarę 2rub.
Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szito adreso:
Rev. Peter Saurusaitis,
34 John st. Waterbury, Conn.

Geo. M. Glaser, M. D.
Medicinos Daktaras.
Gydo visokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterų, vaikų ir chroniszkose ligose.
867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak.
TELEFONAS YARDS 885.
Teipogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Užlaikau ant Town of Lake didžiausę
GROSERNĘ IR BUCZERNĘ.
Groserneje viskas yra parduodama pigiaus kaip kitur, o tavorai yra geriausi.

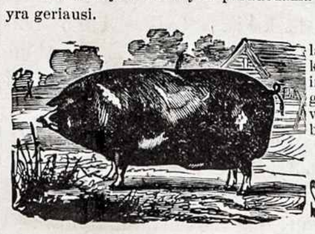

Buczernėje visokias mėsas užlaikau: szviežias ir rukitas, visokius kumpius, deszras, szviežias ir džiovintas žuvis, teipgi galima gauti pas manę szviežios, lietuviszkai raugintos duonos. Eikit brolei pas savąjį; po Numariu.
4514 S. Paulina st.
Stanislovas Marcinkevicz.

LIETUVISZKAS DAKTARAS K. A. BUTKEVICZIA,
Ofiso adynos: { nuo 9 iki 10 isz ryto „ 1 „ 3 po pietų „ 7 „ 10 vakare.
TELEFON MONROE 981
581 Milwaukee Avenue.
Gyvenimas, 251 Wabansia Ave.
TELEFON WEST 1344. CHICAGO

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS
KANTORAS.

Jau 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje dėl pardavimo **Szipkorczių** į Kraju ir isz Krajaus ant geriausių szipų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.
Rublius ir visokius pinigus siunczių į visas dalis Svieto, už pigiausę prekę ir suvaikszczioja greicziau kaip isz kitur. Baxa dėl pinigų pakavojimo parandavoju už 3 dolerius ant metų. **Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru,** tai praszau ateit arba raszit pas jus pažistama agenta.
H. Krulewich,
571 South Canal street. Chicogo.

J. J. Hille,
PHOTOGRAPHER.
3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.
Kabinėto Photographijos po **$2.50, 3.50, 4.50** už tuziną, įpatingos sąlygos už **svodbines** ir famlijos grupas.

Frank Kallwach.
APTIEKORIUS.
3121 S. Morgan st. Chicago.
Iszpildo visokius receptus kogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per teleponą už dyką.
Lietuviszkas Daktaras **M. J. Stupnickas** visados randasi aptiekoje.

Burczernė

FR. PACHOWSKI.
Parduodu visokes mėsas rukytas, sudytas ir szviežės. Kumpius, szinkas ir teip toliaus.
3156 S. Morgan st. CHICAGO.

HENRY HEINE,
APTIEKORIUS.
Kampas 31 ulyczios ir S. Halsted street.
Iszpildo visokius receptus. Pas jį tiktai galima gauti t. v. Hospital kosulio siropą, visų pripažintas už geriausį gydiklą dėl kosulio, suszalimo, užkimimo gerklės, sausdusulio, skausmo krutinės ir visokių uždegimų gerklės ir plauczių.

Dr. J. GINSBURG,
184 W. 12th steet cor. Jefferson street
CHICAGO, ILL.
Offisu valandos: Nuo 8—10 isz ryto 1—2 po piet ir nuo 5—7 vak.
Ypatingai asz gydau vaikus, difterijas ir kruopo.

Apgarsinimas.
Nauja Lietuviszka-Lenkiszka Aptieka.
8805 Commercial av. So. CHICAGO, ILL.
Szita aptieka užlaiko naujausias gydyklas, visokes žoles, arbatą krajava ir szios žemes; apart to užlaiko visas patentuotas liekarstas, aparatus, perfumus, tuoletas, pasigrażinimus ir guminius prietaisus. Daktarų receptai yra iszpilduomi su didžiausiu atsargnmu dieną ir naktį.
DR. LENARDAS,
aptiekoje per dieną ir per naktį.

F. J. Mikolaszek,
Ant kampo 47 ul. ir South Wood street.
APTIEKORIUS.
Iszpildo visokius receptus kuogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per telepona už dyką.
Telefonas Yards 820.

Didžiausias saliunas ant BRIDGEPORTO.
Užlaikau szalta alu kaip liada, visokius trunkus, likierius, tikrus Havanos cigarus ir turiu puikę Halę dėl zabovu, mitingų ir veselių. Praszau atilankyt pas manę,
Leona Czesławska
3217 S. Morgan st. Chicago, ILL.

Fotografo užvedimas
Intaisytas dailei artistiszkai, geriausei atliekamas darbas yra garantavojamas cienios pigios.
NIKLAS & CO.
589 Milwaukee avenue arti
Cornelia street CHICAGO, ILL.

Didžiause HALE ant Brigdeporto
ALBERT ROSE,
dėl zabovų, mitingų už pigę prekę galima parandavoti, už 5 centus galima atvažiuoti isz visų dalių miesto. Trunkus teipgi galima gauti už ta paczią prekę, kaip ir pas wholesale.
3417-3421 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

CHARLES ARENS.
APTIEKORIUS.
3400 S. Halsted st. ir cor. 34 ulyczios.
Receptus iszpildo kuogeriausei ar dienos laike ar naktį. Nuo kusiulio ir susiszaldimo vartok MANO PATIES White Pine Cough Cure prekė 25 c. Norint daktarą paszaukti per teleponą niekas tau nekasztuoja. Telef. Yards 655.

URA! VISI PAS
Juozap. Ridikevyczių.
Užlaiko geriausius cigarus ant viso Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardųs užkandžei, nepamirszkėt savojo. Gyvena ne toli nuo lietuviszkos bažnyczios ant pusiaukelės nuo Halsted ulyczios.
Po No. 3253 ILL. Cort ir kampo 33 ulyczios.

Temikit!
Per 15 m. užlaikau agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengėsiu kiekvieną užganėdinti kuogeriausei ir sanžiniszkai, bet žinote priežodį: **dar tas neužgimė, kurs visiems įtiktu!** Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nėra užganėdinti isz manęs, bet yra tai žmonės, kurie nesupranta savo gero, bėga pas **Mauszkius** ir **Abromus,** kurie szvelneis žodžeis moka primasinti ir apgauti.
ŽINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI
SZIPKORTES isz **krajaus ir į krajų** kuopigiausei. New Yorke nereikalaujate eiti į hotelį ir moketi už nakvinę po $1.50 nuo asabos, bet staczei galite eiti ant laivo.
Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius
ir kitus daiktus geriausiose kompanijose. Siunczių pinigus į visas dalis svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todėl kas turi pinigų tenelaiko namuose dėl vagies, bet ateina su jais pas manę, o asz jam padėsiu geroje vietoje ant gero procento. SU GUODONE
JULIJONAS PIOTROWSKI,
3121 South Morgan St. ir 31 Place, — Chicago, Ill.

FORNICZEI
KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEŽIMELEI, GRAŽIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLANKOS IR GELEŽINES LOVOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE.
Henry Stuckart,
2517—2519 ARCHER AVE. netoli
HALSTED ST. **CHICAGO, ILLINOIS**

Pigiause vieta Chicagoje, ILL.
Parduodam SZIPKORTES ISZ EUROPOS IR Į EUROPĄ pinigų siuntimas pigus — teisingas ir greitas: pinigai isz siunsti isz musų KANTORO į MASKOLIJĄ suvaikszczioja per 16 (szesziolika) dienų.

Greicziausias

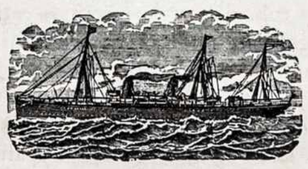

Laivas!

SCHIFF & COMPANY.
503 S. JEFFERSON ST. CHICAGO, ILL

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

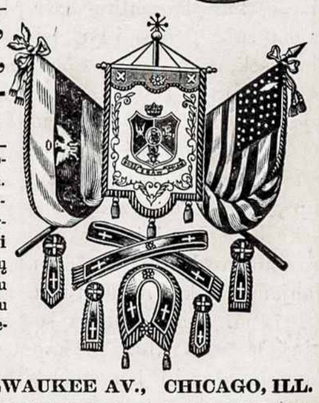

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,
805 MILWAUKEE AVENUE,
Pomiędzy West Division i Cleaver ulicami.
CHICAGO, ILLS.
KANTOR PIENIĘŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY.

Wysełka pieniędzy do Europy, Sprzedaż Realności, Karty Podróżne, Okrętowe i Kolejowe do i z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Ściąganie Sched, Asekuracya Domów, Grunta Kolejowe na Farmy, Wypożyczanie pieniędzy na Budowanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniędzy Zagranicznych, Notaryusze Publiczni.

Szitas grazus laikrodelis gali but nusiųstas už dyką dėl apžiurėjo. Yra tai vienas isz gražiausių zėgorėlių kadą — nors iszstatytu ant pardavimo, kad ir už dvigubus pinigus. Jų kiautai yra storo sidabro; geriausei eina. Laiką teip gerai parodo, kaip lig butu už $100,oo.
Garantavotas ant 25 m. Prekė $3,75 atsiųsk C. O. D. ir už expresą, norint už dyką apžiurėti. Jei norėtum Solid Chatelaine spilką papuoszti laikrodėlį, kaip matai cze nupieszta, kasztuoja 50c. daugiaus. UŽ DYKĄ spilką dėl prisegimo lenciugelio, jei pinigus isz kalno atsiųsi su orderiu ir mes tadą už expresą užmokėsime.

Laikrodzio kiautas tikru auksu aptrauktas.
Neapipustas, bet tikrai auksu storai aptrauktas zėgorelis isz abiejų pusių. Kiekvienam jis patinka. Pritaikinta dėl jo geriausi Amerikan Movements.
Garantavotas ant 25 m. Puikioms kvietkoms iszvadžiotas, žodžiu sakant zėgorelis geriausias. Jis iszrodo kaip už $50,oo tikras auksinis, niekur negalimą gauti už dubiltą prekę kaip musų prekes. Atsiųsk $6,49c. ir expreso kasztus C. O. D., kad galėtum už dyką iszegzaminavot jį. DYKAI gražia spilką dėl prisegimo lenciugelio, jei $6,49c. bus atsiųsti su orderiu ir tadą mes užmokame exspreso kasztus.

Ir karalius gal neszioti.
Zėgorelis dėl vaikų, vyrų ir pagaliaus prie geležinkelio dirbanczių žmonių. Turi stipirius (drutus) nikelinius kiautus su tikru Amerikoniszku Movements (tai ženklina, jog geriausei eina ir geriausei laiką rodo) dar tokio nėkados Amerikoje nebuvo iszstatyto ant pardavimo; visdos szviesus ir niekados nepajuoduoja.
Garantavotas ant 5 m. Atsiųsk ant C. O. D. $1,25c. ir expreso kasztus dėl apžiurėjimo už dyką ir jei nepatiktu gali but sugrąžintas ant musų kraszto.
UŽ DYKĄ gražu paauksitą lenciugelį gausi, jei $1,25c. atsiųsi su savo orderiu.
Visoje pasaulėje niekas teip pigei neparduoda kaip mes, todėl raszyk pas mus, o neigailėsys.

Imk manę už $3.98
Puikus zėgorelis 14 k. dvigubais kiautais arba virszais, paauksuoti ar su atidaromu virszų ar be virszau visai, gražiomis kvietkomis iszraszytas su tikru American Movements.
Garantavotas ant 20 m. ir iszrodo kaip už $40 vertas auksinis zėgorelis. Atsiųsk C. O. D. dėl apžiurėjimo dykai. Jei atrasi tokiu, kokį mes perstatome, užmokėk agentui $3,98c. ir expreso kasztus, o jei ne, sugrąžįk ant musų kaszto.
Paraszyk kokį norį ar vyriszką ar moteriszką. DYKAI paauksytą lenciugelį, jei $3,98c. atsiųsi su orderiu ir tadą nemokėsi expreso kasztų.

ATMINK! Visi musų zėgorelei yra siuncziami C. O. D. dėl peržiurėjimo dykai ir jei neatrasite, tokiu, kokiu yra perstatomas, turite provą mums sugrąžinti atgal ant musų kasztų. NEKASZTUOJA NE CENTO PAŽIUREJIMAS ANT PRISIUSTU ZĖGORELIU. MES EMAME VISĄ RIZIKA ANT SAVĖS.
Jei pinigai yra atsiųsti su orderiu, gausi visados puiku prezenta DYKAI ir mes užmokesime expreso kasztus. KUR NERA EXPRESO OFISO reikia atsiųsti ir pinigus su orderiu ir mes tadą atsiųsime savo kasztais per pacztą.
RASZYK pas mus klausdamas kataliogą, o mes atsiųsime 200 iliustruotą kataliogą zėgorelių, brangių akmenų, kuriame rasi tukstanczius puikių-puikesnių presentų ADRESAVOKITE SZENDIENĄ, nes zėgorelių prekes kila vis augsztin.

ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.